

Міністерство освіти і науки України

Модельна навчальна програма інтегрованого курсу

«Інтегрований курс літератур. 10–12 класи.

Поглиблений рівень»

для закладів загальної середньої освіти

Автори: Яценко Т. О. (керівник авторського колективу),

Пахаренко В. І., Михед П. В., Михед Т. В.,

Тригуб І. А., Юлдашева Л. П.

«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»

(наказ Міністерства освіти і науки України від 14.04.2026 № 624)

2026

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Сутнісною ознакою сучасної шкільної літературної освіти є її профілізація, що передбачає врахування пізнавальних інтересів та індивідуальних здібностей учнів/учениць 10–12 класів для реалізації індивідуальної освітньої траєкторії. Концепти профільної шкільної літературної освіти у виражено в модельній навчальній програмі інтегрованого курсу *«Інтегрований курс літератур. 10–12 класи. Поглиблений рівень»*.

Програму укладено відповідно до норм Закону України «Про повну загальну середню освіту» (2020), вимог Державного стандарту профільної середньої освіти (2024) та положень Типової освітньої програми для 10–12 класів закладів загальної середньої освіти, що забезпечують здобуття профільної середньої освіти за академічним спрямуванням (2025).

Програма реалізує *всі обов'язкові результати навчання* Державного стандарту профільної середньої освіти мовно-літературної галузі. Основою для формулювання очікуваних результатів навчання у програмі є *обов'язкові результати навчання (орієнтири для оцінювання) поглибленого рівня*, визначені в Державному стандарті профільної середньої освіти.

Зміст модельної навчальної програми розроблено з дотриманням дидактичних принципів системності, науковості, ґрунтовності та доступності навчання, відповідності пізнавальним і читацьким інтересам учнів/учениць 10–12 класів.

Організація навчання літератури у 10–12 класах на поглибленому рівні визначається такими *особливостями*:

- *розширений і поглиблений зміст інтегрованого курсу літератур* – вивчення широкого кола художніх творів української та зарубіжної літератур, за можливості включно з художніми текстами, що виходять за межі обов'язкового текстуального мінімуму; докладне ознайомлення з сутнісними ознаками різних культурно-мистецьких епох, художніх напрямів і стильових течій; робота переважно з повними текстами, що забезпечує глибше розуміння авторського задуму та художньої цінності твору;

- *поглиблений аналітичний підхід щодо опрацювання художнього твору* – застосування різних видів аналізу та інтерпретації художнього тексту (окрім традиційних, контекстний, компаративний, інтертекстуальний, структурно-стильовий тощо); розвиток уміння здійснювати порівняльний аналіз творів різних авторів/авторок національних літератур і культурно-мистецьких епох;
- *розвиток критичного та творчого мислення* – удосконалення вміння будувати логічно структуровані аргументи, здійснювати обґрунтовані висновки; створення учнями/ученицями власних інтерпретацій художніх текстів; участь в дискусіях, творчих дебатах, семінарах, читацьких конференціях тощо;
- *застосування, окрім традиційних, інноваційних видів навчальної діяльності*, зокрема інтерактивних методів і прийомів опрацювання навчального матеріалу;
- *розвиток самостійної дослідницької і творчої діяльності* – удосконалення здатності до власної літературної діяльності і навичок академічного письма (написання есе, рецензій, відгуків про твори тощо); виконання індивідуальних і групових дослідницьких робіт різного рівня складності (підготовка презентацій, творчих проєктів тощо); поглиблення навичок пошуку, аналізу та систематизації навчальної інформації;
- *реалізація широкої міжмистецької взаємодії* – розгляд літературних творів у взаємодії з іншими художніми явищами; створення міждисциплінарних проєктів для розширення культурного світогляду учнів/учениць;
- *підготовка до подальшої гуманітарної освіти* – розвиток в учнів/учениць здібностей, необхідних для здобуття майбутньої професії у закладах вищої освіти за спеціальностями філологічного, педагогічного, журналістського, культурологічного спрямування.

У контексті положень Державного стандарту профільної середньої освіти *метою вивчення інтегрованого курсу літератур у 10–12 класах на поглибленому рівні* є розвиток компетентних читачів/читачок із гуманістичним світоглядом і критичним мисленням, які виявляють сформовані вміння аналізу та інтерпретації художніх текстів у широкому контексті (історичному, біографічному, філософському, мистецькому, літературознавчому тощо), здатність до самостійної дослідницької і творчої діяльності, подальшого професійного становлення у гуманітарній сфері.

Вивчення інтегрованого курсу літератур на поглибленому рівні передбачає результативне досягнення таких *завдань*:

- *змістові та аналітичні завдання* – забезпечення глибокого опанування вершинними творами класичної і сучасної української та зарубіжної літератур різних родів, жанрів, художніх напрямів і стильових течій; поглиблення вмінь здійснювати багаторівневий аналіз художнього тексту (проблемно-тематичний, композиційний, стилістичний, жанровий, інтертекстуальний, із урахуванням історичного, біографічного, мистецького та інших контекстів, характерних ознак художніх напрямів і стильових течій української та зарубіжної літератур); розуміння понять теорії літератури для глибокого осмислення художніх текстів;
- *культурологічні та міжпредметні завдання* – формування розуміння літератури як частини світової культури, її взаємозв'язків із історією, філософією та мистецтвом; розвиток здатності до міждисциплінарного мислення та інтеграції знань;
- *комунікативні та творчі завдання* – поглиблення вмінь аргументовано висловлювати власну позицію щодо прочитаного; розвиток творчих здібностей;
- *дослідницькі завдання* – розвиток умінь самостійно опрацьовувати літературознавчі матеріали, довідкову літературу; умінь проведення індивідуальних і групових досліджень; розвиток медіаграмотності;

- *загальнокультурні завдання* – збагачення емоційного досвіду та естетичного смаку; підвищення рівня читацької грамотності та загальної культури;
- *професійні орієнтири* – формування вмінь і здібностей, необхідних для подальшого навчання у закладах вищої освіти гуманітарного профілю.

Модельна навчальна програма інтегрованого курсу літератур на поглибленому рівні орієнтує на *два цикли навчання*:

- перший – *профільно-адаптаційний (10 клас)*, що включає обов’язковий адаптаційний курс «Художнє слово на старті дорослості» (*I семестр*) і розпочинає поглиблений курс «Вершини світової літератури» (*II семестр*);
- другий – *профільний (11–12 класи)* як логічне продовження поглибленого літературного курсу «Вершини світової літератури».

Дидактична сутність курсу «Художнє слово на старті дорослості» (*I семестр*) полягає у створенні сприятливих адаптаційних умов для виявлення індивідуальних здібностей і нахилів учнів/учениць щодо початкової професійної спеціалізації гуманітарного спрямування. Його концепція ґрунтується на *проблемно-тематичному принципі* навчання літератури. Запропоновано художні тексти, проблематика яких відповідає пізнавальним і читацьким інтересам десятикласників/десятикласниць. Рекомендований зміст курсу включає пісні (народні та літературного походження) про кохання та художні твори, у яких розкриваються актуальні проблеми сьогодення – спілкування батьків і дітей, цінність дружби та взаємопідтримки, почуття першого кохання, художні тексти, у яких акцентовано на темі інакшості, самотності старших підлітків і пошуку розуміння серед однолітків, показано російсько-українську війну крізь призму людських доль – молодшого і старшого покоління.

Поглиблений курс *«Вершини світової літератури»* розрахований на вивчення у *II семестрі 10 класу* та на *профільному циклі у 11–12 класах*. Цей систематичний курс будується на *хронологічно-стильовому принципі* представлення навчального матеріалу і передбачає набуття учнями/ученицями ґрунтовних знань про найвизначніші явища світового літературного процесу в їх історичній обумовленості. Для текстуального вивчення рекомендовані вершинні твори української та зарубіжної літератур – від визначних пам'яток давньої літератури, класичних творів XIX століття, знакових текстів доби модернізму XX століття – і до яскравих зразків сучасної світової літератури.

Структура програми включає *результативні, змістові та процесуальні складники*. Рубрика *«Результати навчання»* узгоджена з *чотирма групами вимог до обов'язкових результатів навчання щодо мовно-літературної освітньої галузі*, що встановлено в Державному стандарті профільної середньої освіти.

Добір художніх творів для *текстуального вивчення, вибіркового та позакласного читання* зроблено на основі їх художньої цінності, ідейно-тематичної значущості, із урахуванням особливостей художнього сприймання учнів/учениць 10–12 класів, їхніх читацьких і пізнавальних інтересів.

У рубриці *«Пропонований зміст навчального предмета»* рекомендовано різножанрові художні твори: твори для *обов'язкового текстуального вивчення* (читання, аналіз та інтерпретація), що означено жирним текстом; твори для вивчення *за вибором учителя/вчительки та учнів/учениць*, що графічно виділено курсивом.

У програмі визначено поняття *теорії літератури* (позначка ТЛ), опанування якими відбувається у процесі аналізу та інтерпретації художніх творів, що є необхідним для їх глибокого осмислення. Деякі літературознавчі терміни подано для повторення та поглиблення їх сприйняття.

Рекомендовано ознайомлення з різними творами мистецтва, що мають ідейно-тематичну спорідненість із художніми текстами або ж є їх інтерпретацією в інших видах мистецтва (мистецький контекст – позначка **МК**).

Для глибокого осмислення особистості письменників/письменниць, розуміння сутності та значущості їхньої творчості подано літературознавчі праці, а також художні, художньо-публіцистичні твори про життєпис і творчий доробок авторів/авторок (літературознавчий контекст – позначка **ЛК**).

Твори для *позакласного читання*, що ідейно-тематично пов'язані з творами для текстуального вивчення, запропоновано до кожної навчальної теми (позначка **ПЧ**). Позакласне читання і вивчення поезій напам'ять має *рекомендаційний характер*.

До розділів програми рекомендовано *види навчальної діяльності* різного рівня складності. Рубрика орієнтує на широке використання методично доцільних традиційних та інноваційних методів і прийомів опрацювання навчального матеріалу – від видів навчальної діяльності для всіх навчальних тем і до конкретизованих під кожну навчальну тему.

Програмою передбачено можливість для вчителя/вчительки самостійно планувати опрацювання програмового матеріалу в межах рекомендованого навчального часу, визначеного Типовою освітньою програмою. Ураховуючи рівень загальноосвітньої підготовки учнів/учениць, їхні читацькі та пізнавальні інтереси, власний фаховий досвід, учитель/вчителька мають змогу на основі чинної модельної початкової програми інтегрованого курсу «Інтегрований курс літератур. 10–12 класи. Поглиблений рівень» розробити *навчальну програму*. Її змістове наповнення має бути орієнтоване на досягнення обов'язкових результатів навчання, що визначені в Державному стандарті профільної середньої освіти.

Кількість навчальних годин на вивчення інтегрованого курсу літератур на поглибленому рівні як обов'язкового освітнього компоненту за обраним профілем, що фінансуються з державного бюджету, може бути перерозподілена (зокрема й збільшена) на обов'язкові освітні компоненти, спільні для всіх профілів.

10 КЛАС
ПЕРШИЙ ЦИКЛ. ПРОФІЛЬНО-АДАПТАЦІЙНИЙ
ХУДОЖНЄ СЛОВО НА СТАРТІ ДОРΟΣЛОСТІ

Результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета	Види навчальної діяльності (за вибором)
ВСТУП		
<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> аргументовано використовує та поєднує різні способи фіксування усного повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), дотримуючись достовірності та засад академічної доброчесності, відповідно до самостійно визначеної мети [12 МОВ 1.2.2-1 П] <p>2. Сприймання, інтерпретація, аналіз, критичне</p>	<p>Мистецтво читання. Мета, типи, види, форми читання.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – Дж. Арчімбольдо «Бібліотекар», Б. Рів'єр «Дівчина читає біля собаки», Б. Касіано «Читач», П. Пікассо «Жінка з книгою», І. Ріпін «Дівчина, що читає», Т. Яблонська «Вдова за книгою», К. Худаєв «Дівчина з книгою».</p> <p>ПЧ. Самостійно прочитані учнями/ученицями художні твори.</p>	<p>Бесіда щодо значущості читання в сучасному світі, розвитку читацької грамотності.</p> <p>Вправи на визначення типів читання: ознайомче, вибіркоче, аналітичне.</p> <p>Колективне складання таблиці «Види читання – їх особливості – приклади».</p> <p>Використання цифрових інструментів: створення інтерактивної ментальної карти «Форми читання» (Padlet, Miro тощо).</p> <p>Метод «Читання з маркуванням» (INSERT): позначення у тексті символами «+» (знаю), «-» (не знаю), «?» (хочу дізнатися).</p>

<p>оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • використовує, зокрема адаптує, подану в тексті або кількох текстах інформацію в умовах іншого контексту [12 МОВ 2.2.4-1 П] <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • усуває недоліки у власному і чужому тексті, аргументує зроблені виправлення, посиляючись на здобуті знання, відповідні авторитетні наукові джерела, мовні норми, з урахуванням власних мовних уподобань [12 МОВ 3.3.2-1 П] 		<p>Дискусія «Читання vs. перегляд екранізації»: порівняння емоційного впливу книжки та художнього фільму, переваги і втрати екранізації.</p> <p>Есе «Що для мене означає мистецтво читання?».</p> <p>Проект «Мій читацький профіль»: створення презентації про власні читацькі уподобання.</p>
---	--	---

МЕЛОДІЇ ЗАКОХАНОГО СЕРЦЯ

<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • виявляє особливості змісту та форми почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту, множинного тексту), важливі для підтримання ефективної комунікації [12 МОВ 1.4.1-1 П] • пов'язує отримані висновки з більш широким контекстом (зокрема історико-культурним) [12 МОВ 1.4.1-2 П] <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p>	<p>Інтимна лірика у пісенному фольклорі. Пісня як явище світовій культурі, її місце в національному бутті. Народні пісні про кохання. Основні мотиви та образи. Поетика, символіка пісень. Особливості віршування (<i>оглядово</i>). Українська родинно-побутова народна пісня «Ой там на горі...» – зворушливе втілення мотиву кохання, розлуки і болю втрати. Символіка образу голубів у пісні. МК: <i>образотворче мистецтво</i> – М. Пимоненко «Ідилія», К. Трутовський «Сцена біля колодязя», І. Ріпин «Вечорниці» та ін.; <i>музика</i> – пісня «Ой там на горі...» (слова і музика – народні, виконання – Національний заслужений академічний український народний хор України ім. Г. Верьовки, А. Пивоваров та ін.). ЛК. М. Грушевський «Поезія подружжя». В. Трилес «Пісні над Тікичем».</p> <p>Англійська народна балада «Зелені рукави» – одна з найвідоміших у європейському фольклорі. Гармонія поєднання поетичного слова та музики у творі. Мотив нерозділеного кохання, туги за втраченою любов'ю. Краса та сила почуттів, драматизм людських переживань в баладі.</p>	<p>Виразне читання художніх творів. Бесіда: обговорення теми кохання у фольклорі та художній літературі. Аналітико-синтетична робота з художнім текстом: визначення мотиву, художніх засобів тощо. Порівняння фольклорних зразків інтимної лірики з авторськими поезіями. Групова взаємодія з оформленням результатів роботи в застосунку Padlet. Ілюстрація пісні: створення малюнків чи колажів до образів із тексту. Крос-культурне порівняння: зіставлення українських і зарубіжних пісень про кохання. Групова робота: «сучасна версія» пісні у стилі репу тощо. Літературний колаж із рядків народних пісень і літературних поезій для демонстрації різних відтінків інтимних почуттів</p>
---	---	---

<ul style="list-style-type: none"> виявляє та коментує підтекст, авторську позицію, виражені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті), зважаючи на національний і загальнолюдський контекст [12 МОВ 2.2.2-1 П] 	<p>Символ «зелених рукавів» як ознака жіночої краси та витонченості. МК: <i>образотворче мистецтво</i> – Д. Г. Росетті «Моя леді із зеленими рукавами»; <i>музика</i> – пісня «Greensleeves» («Зелені рукави») (слова і музика – народні, виконання – Е. Преслі, Дж. Колтрейн, гурт «The King`s singers» та ін.).</p>	<p>ліричних героїв/героїнь. Мультимедійна презентація: добірка пісень (народних і сучасних) про кохання. Поетичний ремікс: народна пісня в стилі сучасної поезії. Робота у творчій групі: створення короткого відео до пісні.</p>
<p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p>	<p>Український народний романс ХІХ ст. «В саду осіннім айстри білі...» – ліричне відтворення багатогранних почуттів першого кохання. Дивовижна історія пісні. МК: <i>музика</i> – романс «В саду осіннім айстри білі...» (слова і музика – народні, виконання – С. Лазановський, хор «Гомін» та ін.).</p>	<p>Дискусії:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Чи актуальна тема нерозділеного кохання сьогодні?»; ➤ «Фольклор vs. авторська поезія»: що ближче сучасному читачеві/читачці й чому?»; ➤ «Чому ми боїмося втратити кохання?»; ➤ «Чому ми сумуємо за минулим?»; ➤ «Чи може сучасна пісня бути рівноцінною літературному твору?».
<p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості,</p>	<p>Пісні літературного походження про кохання. Мотиви кохання, пристрасті, страху втрати найціннішого у романтичній пісні «Цілуй мене міцно» («Besame Mucho») мексиканської композиторки та поетеси Консуело Веласкес Торрес (1916–2005). Сила почуттів, прагнення зберегти момент любові у творі. Художня образність та висока емоційність тексту, метафора кохання в передчутті неминучої розлуки. МК: <i>музика</i> – інтерпретації пісні «Цілуй мене міцно» (виконання – Е. Преслі, П. Домінго, Ф. Сінатра та ін.); музичні твори в жанрі болеро.</p>	<p>Проекти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Культура та музика епохи Тюдорів»; ➤ «Кавер-версії «Besame

<p>спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначає та аналізує функції мовних засобів у текстах різної жанрово-стильової належності для використання у власному мовленні [12 МОВ 4.1.1-3 П] 	<p>Пісня «Вчора» («Yesterday») англійського поета-музиканта Пола Маккартні (нар. 1942) як культурний феномен. Мотив ностальгії за минулим, болю втрати, самотності. Крихість щастя та швидкоплинність життя, ідеалізація минулого як втраченої гармонії. Лаконічність і простота глибокого тексту.</p> <p>МК: <i>музика</i> – (слова – П. Маккартні, музика – Дж. Леннон, виконання – гурт «The Beatles»), кавер-версії пісні «Yesterday»;</p> <p><i>кіно</i> – «Вчора» (режисер – Д. Бойл).</p> <p style="text-align: center;">АБО</p> <p>Гармонійне поєднання кантрі-музики та поп-балади у пісні «<i>Я завжди тебе кохатиму</i>» («I Will Always Love You») американської авторки та виконавиці Доллі Партон (нар. 1946). Мотиви любові, прощання та самопожертви заради коханої людини. Значення музики у підсиленні емоційного змісту тексту балади.</p> <p>МК: <i>музика</i> – «I Will Always Love You» (слова і музика – Д. Партон, виконання – Д. Партон, В. Г'юстон);</p> <p><i>кіно</i> – «Охоронець» (режисер – М. Джексон).</p> <p>Пісня «Вона» сучасного українського поета-пісняра Костя Москальця (нар. 1963) – щемлива сповідь про кохання, самотність і втрату. Туга ліричного героя. Пісня «Вона» як символ недосяжної любові. Метафоричний образ</p>	<p><i>mucho</i>»;</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Жанр болеро та його вплив на світову музику»; ➤ «Розвиток латиноамериканської музики у ХХ–ХХІ ст.»; ➤ «Кавер-версії та найцікавіші інтерпретації пісні «Yesterday»; ➤ «Порівняння «Зелені рукави» («Greensleeves») із українськими народними піснями про кохання»; ➤ «Як сучасна пісня може виконувати функцію поезії»; ➤ «Мій поетичний плейлист»: добірка та аргументація вибору художніх творів (фольклорних і авторських) про кохання. <p>Есе «Людина, яка змінила моє життя».</p> <p>Жива картина: інсценізація настрою пісні чи поезії про кохання через міміку, рухи, музичний супровід.</p> <p>Відео- або аудіопроєкт із виконанням пісні.</p>
---	---	--

	<p>осені у творі. МК: <i>музика</i> – пісня «Вона» (слова і музика – К. Москалець, виконання – рок-гурт «Плач Єремії» та ін.).</p>	<p>Музичний експеримент: альтернативний ритм чи мелодія для тексту. Кластер/майндмеп: схема асоціацій до ключових образів тексту пісні. Щоденник емоцій: запис власних почуттів після прослуховування пісні. Літературний блог: допис у соціальних мережах про значення пісні для сучасної молоді.</p>
	<p>Пісня «Така, як ти» сучасного українського автора і виконавця пісень, лідера гурту «Океан Ельзи» Святослава Вакарчука (нар. 1975) як приклад сучасної української інтимної лірики. Емоційна палітра твору: меланхолія, ностальгія, біль втрати, світлі спогади ліричного героя. Утвердження унікальності та неповторності коханої людини. Символіка та художня образність твору. МК: <i>музика</i> – пісня «Така, як ти» (слова і музика – С. Вакарчук, виконання – рок-гурт «Океан Ельзи»).</p> <p>ПЧ. (до розділу): <i>Українські народні пісні.</i> «Місяць на небі, зіроньки сяють ...», «Цвіте терен...», «Ой ти місяць, місяченько ...», «Ой чий то кінь стоїть ...», «Сонце низенько, вечір близенько», «Що за місяць, що за ясний ...», «Не сіяла, не орала...».</p> <p><i>Зарубіжні народні пісні.</i> «Дівчина до рожі», «Дівчина і риба», «Оден милий, та і той далекий» (сербські пісні).</p>	

«Santa Lucia» (італійська пісня).
«Романс про Вальдовінаса» (іспанська пісня).

Українські пісні літературного походження.

М. Старицький «Ніч яка, Господи, місячна,
зоряна...» (виконання – А. Солов'яненко та ін.).

І. Франко «Ой ти, дівчино, з горіха зерня»
(виконання – В. Козловський та ін.).

М. Вінграновський «Я сів не в той літак»
(виконання – Д. Шуров (Ріанобой), «Даха Браха»
та ін.).

В. Івасюк «Червона рута» (виконання – С. Ротару
та ін.).

С. Вакарчук «Обійми» (виконання – «Океан
Ельзи»).

С. Жадан «Говори» (виконання – «Жадан і
Собаки»).

Х. Соловій «Тримай» (виконання – Х. Соловій).

Зарубіжні пісні літературного походження.

Р. Бернс «Моя любов – рожевий квіт»,
виконання – «Піккардійська Терція».

П. Деланое, К. Лемель «Якщо б не було тебе»
(«Et si tu n'existais pas»), виконання – Joe Dassin).

У. Дженнінгс «Мое серце буде битися далі»
(«My Heart Will Go On»), виконання – Celine
Dion).

Д. Рейнольдс, В. Сермон, Б. МакКі, Д. Платцман,

	<p><i>К. Майне</i> «Все ще люблю тебе» («Still Loving You»), виконання – «Scorpions»).</p> <p><i>Д. Р. Партон</i> «І я завжди буду кохати тебе» (I Will Always Love You»), виконання – Whitney Houston).</p> <p><i>Стінг</i> «Золоті поля» («Fields of Gold»), виконання – Sting).</p> <p><i>Дж. Трантер</i> «Віруючий» («Believer»), виконання – «Imagine Dragons»).</p>	
СВІТ У ДЗЕРКАЛІ ЮНОСТІ		
<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначає різні аспекти (змістові, формальні, функціональні) повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), враховуючи індивідуальні особливості учасників комунікації, культурно-історичний контекст і засвідчуючи повне розуміння почутого повідомлення, зокрема його деталей [12 МОВ 1.1.3-1 П] 	<p>Своєрідність сучасної літератури. «Не озирайся і мовчи» – містичний роман сучасного українського письменника Макса Кідрука (нар. 1984). Горор і елементи техно у творі. Художні прийоми творення пригодницької інтриги. Проблематика: спілкування батьків і дітей, дружба, перше кохання і зрада, підліткова жорстокість, бажання втечі від реальності та його наслідки. Особливості художнього стилю. Переплетення реального та містичного світів. Наукове і фантастичне у творі.</p> <p>ТЛ: <i>горор, технотрилер.</i></p> <p>Проблеми підлітків, стосунків у родині, взаємин учнів і вчителів, дружби, першої закоханості в романі «Буба» сучасної польської письменниці Барбари Космовської (нар. 1958). Пошуки героїнею власної ідентичності. Подолання Агнешкою (Бубою) перешкод на шляху до</p>	<p>Виразне читання фрагментів сучасних літературних творів.</p> <p>Аналітико-синтетична робота з художнім текстом: бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, проблематики, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів тощо.</p> <p>Характеристика образів художнього твору, розкриття символів.</p> <p>Робота з цитатами: визначення ключових висловлювань персонажів, їхнього значення для сюжету.</p> <p>Метод «перевернутого класу»: учні вдома знайомляться з текстом твору, а в класі</p>

<ul style="list-style-type: none"> • пояснює причини виникнення розбіжностей в інтерпретації фактів, явищ, подій, зокрема підтверджуючи це результатами аналізу мовних засобів, що забезпечують формування відповідного підтексту [12 МОВ 1.4.3-1 П] • обґрунтовує сильні та слабкі сторони позицій учасників усної комунікації з увагою до особливостей змісту і форми повідомлення, пропонує доцільні способи покращення комунікативної взаємодії [12 МОВ 1.5.2-1 П] • обґрунтовує, враховуючи різні погляди, ідеї та переконання, власну позицію щодо широкого кола особистісно та суспільно актуальних проблем, зокрема порушених у художньому тексті, медіатексті [12 МОВ 1.6.1-1 П] <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в</p>	<p>успіху, усвідомлення справжніх цінностей дружби, любові та сім'ї.</p> <p style="text-align: center;">АБО</p> <p>«У пошуках Аляски» – популярний сучасного американського письменника і відеоблогера <i>Джона Гріна</i> (нар. 1977). Теми дружби та кохання, втрати та болю, пошуку сенсу життя та власної ідентичності у творі. Символіка та метафоричність художніх образів. Образ Аляски як символу свободи та таємниці. Мотив «Великого Можливо» (Great Perhaps) і «лабіринту страждання» як метафори людського існування. Головна ідея твору: «єдиний вихід із лабіринту страждання – прощення».</p> <p>МК: кіно – серіал «У пошуках Аляски» («Looking for Alaska») (режисери – С. А. Сміт, К. ДюВалл та ін.).</p> <p>Теми інакшості, самотності та пошуку розуміння у повісті «Незрозумілі» сучасного українського письменника Сергія Грідіна (нар. 1971). Проблема неприйняття суспільством дітей і підлітків, які залишаються «на узбіччі». Значення дружби та взаємопідтримки в житті людини.</p> <p>Проблема «геніальності» як соціального конструкту в психологічному оповіданні «Геній» сучасного китайського письменника,</p>	<p>працюють над творчими завданнями.</p> <p>Дискусії:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Як сучасна література формує уявлення про добро і зло?»; ➤ «Чи змінилося поняття дружби в цифрову епоху?»; ➤ «Як війна змінює молодь та її світогляд?». <p>Літературні дебати:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Соціальні мережі: інструмент самовираження чи пастка?»; ➤ «Чи можна назвати сучасну літературу голосом покоління?». <p>Інтерактивні карти персонажів із використанням онлайн-сервісів для візуалізації зв'язків між героями/героїнями творів.</p> <p>Рольові ігри/театралізація: інсценізація ключових епізодів творів, імпровізаційні діалоги між героями/героїнями.</p> <p>Проекти: створення мультимедійних презентацій,</p>
---	---	--

<p>текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> самостійно визначає критерії оцінювання прочитаного тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) і можливості використання інформації з одного чи кількох джерел для досягнення особистісно і суспільно значущих цілей [12 МОВ 2.4.1-1 П] <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> створює тексти різної жанрово-стильової належності (зокрема художні тексти, медіатексти) відповідно до 	<p>лауреата Нобелівської премії Мо Янь (нар. 1955). Єдність народних казок, історії та сучасності в його творах. Тема відповідальності дорослих за долю дітей. Контраст між очікуваннями та реальністю. ТЛ: <i>галюцинаторний реалізм.</i></p> <p>«Голодні ігри» (I частина) – антиутопічний роман про свободу, моральний вибір і боротьбу з несправедливістю сучасної американської письменниці та сценаристки Сюзанни Коллінз (нар. 1962). Пригодницький сюжет твору. Любов і довіра в стосунках Катніс і Піти. Проблеми збереження людяності у творі. МК: <i>кіно</i> – х/ф «Голодні ігри» (режисер – Г. Росс).</p> <p>Погляд на російсько-українську війну та окупацію крізь призми людських доль у романі «Доця» сучасної письменниці Тамари Горіха Зерня (Тамара Дуда) (нар. 1976). Історія написання та особливості композиції твору. Моральний вибір, збереження гідності в моменти жорстоких випробувань. Воля до спротиву, яка долає страх. Роль жінки у війні. Галерея образів твору. Доця (Олена) – маленька жінка з великим серцем, яка мужньо чинить опір злу, несе світло. Популярність роману, його сценічна історія. АБО <i>«Пси, які приручають людей»</i> – розкриття теми</p>	<p>подкастів, відеоесе про сучасні художні твори тощо.</p> <p>Есе:</p> <ul style="list-style-type: none"> «Мій особистий код: що формує мене сьогодні»; «Герой/героїня сучасної літератури, які могли б стати моїм другом/подругою»; «Мій внутрішній світ у трьох метафорах»; «Що означає бути шукачем у сучасному світі?». <p>Літературна інтерпретація: альтернативний фінал твору.</p> <p>Відгуки, рецензії на прочитані художні твори.</p> <p>Ілюстрація або комікс за ключовими сценами художнього твору.</p> <p>Створення мемів, сторінок у соцмережах від імені персонажів із використанням цифрових інструментів.</p> <p>STEAM-підхід: поєднання художньої літератури з іншими видами мистецтва.</p>
---	---	---

<p>індивідуальних і суспільних потреб на засадах академічної доброчесності [12 МОВ 3.1.1-1 П]</p> <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> досліджує власне і чуже мовлення (зокрема художній текст, медіатекст), зважаючи на особливості розвитку мови, для мовленнєвого самовдосконалення [12 МОВ 4.1.2-1 П] 	<p>«молодь і війна» у повісті сучасної української письменниці <i>Олени Максименко</i> (нар. 1985). Мірка – центральний персонаж твору, її внутрішній світ, формування характеру. Точне відтворення реалій прифронтового життя на Сході України. Проблематика повісті: затаєні страхи та їх подолання, складна адаптація вимушених переселенців, мовна ідентифікація українців Сходу, невиразна межа між дружбою і коханням, стосунки підлітків із батьками та вчителями («офіційними і справжніми»), мужність українських жінок на фронті (Ксена). Мрія про звільнення рідної землі та мир – центральна ідея твору.</p> <p>ПЧ. (до розділу):</p> <p><i>В. Амеліна</i> «Дім для Дома».</p> <p><i>Володимир Арєнєв</i> «Душниця».</p> <p><i>М. Брітан</i> «Школа, чокери і рок-н-рол».</p> <p><i>Н. Гейман</i> «Зірковий пил».</p> <p><i>Х. Госсейні</i> «Володар повітряних зміїв».</p> <p><i>В. Голдін</i> «Володар мух».</p> <p><i>С. Гридін</i> «Дорослі зненацька», «Не такий».</p> <p><i>С. Дессен</i> «Правда про «Назавжди»».</p> <p><i>М. Дочинець</i> «Пастух цвіркунів».</p> <p><i>Ю. Ілюха</i> «Зеро».</p> <p><i>К. Ішігуро</i> «Не відпуская мене».</p> <p><i>М. Каурін</i> «Південь».</p>	
--	---	--

	<p><i>М. Кідрук</i> «Там, де немає Бога», «Доки світло не згасне назавжди», «Зазирни у мої сни».</p> <p><i>Д. Кіз</i> «Квіти для Елджерона».</p> <p><i>Д. Колоджі</i> «Один проти всіх».</p> <p><i>Б. Космовська, Г. Касденке</i> «Великий вибух, або К. проти К.».</p> <p><i>Б. Космовська</i> «Самотні», «Українка», «Позолочена рибка».</p> <p><i>Л. Олівер</i> «Паніка».</p> <p><i>О. Луцевська</i> «Інший дім».</p> <p><i>А. Любка</i> «Щось зі мною не так».</p> <p><i>Г. Л. Олді</i> «Чорна поземка».</p> <p><i>Е. Морено</i> «Незримий».</p> <p><i>М. Морозенко</i> «Доросла зима».</p> <p><i>А. Нанетті</i> «Містраль».</p> <p><i>Р. Ровелл</i> «Фанатка».</p> <p><i>О. Рижко</i> «Гетьман на літо».</p> <p><i>О. Сайко</i> «Кав'ярня на розі».</p> <p><i>Дж. Хан</i> «Усім хлопцям, яких я кохала», «PS. Я все ще кохаю тебе», «З любов'ю Лара Джин».</p>	
--	---	--

ВЕРШИНИ СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ВСТУП		
1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і	Віра, мистецтво і наука як основи духовного світу людини. Поняття класичної літератури .	Робота з підручником: опрацювання теоретичного

<p>використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • вільно застосовує прийоми активного слухання, аналізує вплив комунікативних перешкод на перебіг і результат спілкування [12 МОВ 1.1.1-1 П] <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • аргументовано використовує та поєднує різні способи фіксування інформації з одного або кількох текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів), дотримуючись достовірності і засад академічної доброчесності, відповідно до самостійно визначеної мети [12 МОВ 2.6.1-1 П] <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова</p>	<p>Критерії художності твору.</p> <p>ТЛ: <i>художність твору.</i></p> <p>МК: твори різних видів мистецтва <i>(за вибором учителя/вчительки).</i></p> <p>ПЧ. Самостійно прочитані учнями/ученицями художні твори.</p>	<p>матеріалу, складання конспекту.</p> <p>Порівняльний аналіз: зіставлення художніх образів у різних творах (наприклад, образ природи у поезії та прозі).</p> <p>Асоціативне поле автора/авторки: визначення художніх образів у творчості окремих письменників/письменниць.</p> <p>Ментальні карти: побудова схеми асоціацій навколо ключових образів прочитаних художніх творів.</p> <p>Літературний квест: пошук художніх засобів у тексті з підказками-асоціаціями.</p> <p>Дебати «Чи можна пояснити художність твору лише через асоціативне мислення?».</p> <p>Есе «Як я розумію художність літературного твору».</p> <p>Ілюстрація образів: створення малюнків, колажів, коміксів до фрагментів художніх творів.</p> <p>Moodboard (дошка настрою): добір фотографій, кольорів, музики, що відповідають</p>
---	---	---

<p>взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • представляє створені тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) в різний спосіб, за потреби аргументуючи власну позицію та виявляючи творчу індивідуальність [12 МОВ 3.1.1-2 П] 		художньому світу твору.
--	--	-------------------------

ВИЗНАЧНІ ЗРАЗКИ ПИСЬМЕНСТВА ДАВНІХ ЧАСІВ

<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначає стратегії пошуку інформації з урахуванням особливостей повідомлення 	<p>Особливості античного класицизму. Вергілій (70 до н. е.–19 до н. е.) – давньоримський поет. «Енеїда» – класичний зразок римського епосу. Твори Гомера як модель героїчної поеми Вергілія. Поєднання у творі міфології, історії та ідеї державотворення, свободи, патріотизму. «Енеїда» як основа римської національної ідентичності. Антична спадщина як джерело сюжетів і образів для європейської, зокрема</p>	<p>Виразне читання фрагментів художніх творів. Аналітико-синтетична робота з художнім текстом: бесіда за змістом, визначення історичної основи, теми, мотиву, ідеї, проблематики, особливостей композиції, сюжету, жанру, художнього напрямку, художніх</p>
--	--	---

<p>(стилю, жанру, структури тощо) [12 МОВ 1.3.1-1 П]</p> <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначає зв'язок між елементами змісту, структури та мовним оформленням текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) різних стилів, родів, жанрів, напрямів, течій, епох, національних культур за самостійно визначеними критеріями, аргументує обрані критерії [12 МОВ 2.2.3-1 П]; • використовує, зокрема адаптує, подану в тексті або кількох текстах інформацію в умовах іншого контексту [12 МОВ 2.2.4-1 П]; • експериментує з текстом за самостійно визначеною творчою стратегією з 	<p>української культури.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – К. Лоррен «Пейзаж з Енеєм на Делосі», Дж. Тьєполо «Явління Венери Енею на берегах Карфагену»; В. Тернер «Озеро Авернус, Еней і Кумська Сивілла»;</p> <p><i>музика</i> – Г. Перселл «Дідона і Еней» (опера).</p> <p>ЛК. Г. Брех «Смерть Вергілія». А. Содомора «Жива античність», «Запах землі».</p> <p>ПЧ. <i>Гомер</i> «Одіссея». <i>Овідій</i> «Метаморфози». <i>Вергілій</i> «Буколіки» (Еклоги), «Георгіки». <i>Й. В. Гете</i> «Римські елегії».</p> <p>Своєрідність давньої літератури. Культура доби Середньовіччя. Монументалізм і орнаменталізм як мистецькі стилі. Героїчна ліро-епічна поема «Слово о полку Ігоревім» – найвидатніша пам'ятка руського письменства. Історична основа твору. Про автора «Слова о полку Ігоревім». Жанр і композиція, ідейно-тематична основа поеми. Образи та художня мова поеми. Стильові риси орнаменталізму у творі. Переклади й переспіви поеми. Дискусії щодо автентичності «Слова...».</p> <p>ТЛ: <i>монументалізм, орнаменталізм</i> (повторення</p>	<p>засобів тощо.</p> <p>Характеристика образів творів. Психологічний портрет героя твору.</p> <p>Карта подорожей Енея від Трої до Італії; позначення ключових подій і персонажів на кожній зупинці.</p> <p>Коментування художнього тексту: робота з оригінальним текстом «Слова о полку Ігоревім» і перекладами, переспівами пам'ятки, створення власної адаптації.</p> <p>Створення інтерактивної карти походу Ігоря.</p> <p>Рольова гра «Голоси героїв»: відповіді на запитання від імені персонажів твору «Слова о полку Ігоревім».</p> <p>Медіапроект «"Слова о полку Ігоревім" сьогодні»: аналогії з сучасними творами».</p> <p>Творче письмо: написання «листів Ярославни», альтернативного фіналу твору.</p>
---	--	--

<p>урахуванням особливостей аудиторії (змінює стиль, жанр, рід тощо) [12 МОВ 2.7.1-1 П].</p> <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • усуває недоліки у власному і чужому тексті, аргументує зроблені виправлення, посилаючись на здобуті знання, відповідні авторитетні наукові джерела, мовні норми, з урахуванням власних мовних уподобань [12 МОВ 3.3.2-1 П] <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • імпровізує з різними мовними 	<p>і поглиблення), <i>героїчна ліро-епічна поема, ритмізована проза.</i></p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – Г. Синиця «Боян», В. Лопата «Боян», О. Кульчицька «Ярославна», О. Шупляк «Іду на ви. Святослав Хоробрий», ілюстрації до твору (художники – В. Єфименко, В. Лопата, І. Падалка); <i>скульптура</i> – пам'ятник Ярославі (скульптор – А. Куц, м. Новгород-Сіверський Чернігівської обл.); <i>архітектура</i> – Церква Параскеви П'ятниці (м. Чернігів).</p> <p>ЛК.</p> <p>Ю. Мосенкіс «Данило Заточник із Переяслава – автор «Слова про Ігорів похід»?».</p> <p>С. Піддубний «"Слово про похід Ігорів" відкриває свої таємниці».</p> <p>ПЧ.</p> <p><i>В. Малік</i> «Князь Ігор», «Черлені щити».</p> <p>Культура Ренесансу. Данте Аліґ'єрі (1265–1321) – італійський поет, мислитель, політичний діяч доби пізнього Середньовіччя та раннього Відродження.</p> <p>Синтез філософії, теології, політики та поезики в поемі «Божественна комедія». Сюжет і композиція твору. Алегоричне осмислення історії та духовного шляху народу в поемі.</p>	<p>Аналіз стилю орнаменталізму через створення власних «орнаментальних» текстів (із повторами, символами, метафорами тощо).</p> <p>Ментальна карта «Три світи Данте».</p> <p>Дискусія «Чи справедливо покарання в Пеклі Данте?».</p> <p>Дебати «Чи можна вважати Данте гуманістом?».</p> <p>Проекти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Середньовічна Європа очима Данте»; ➤ «Данський двір як модель суспільства». <p>Презентація «Символіка чисел у "Божественній комедії"».</p> <p>Інсценізація уривків: постановка ключових сцен «Гамлета».</p> <p>Рольові ігри: «суд над Гамлетом» чи «прес-конференція з героями».</p> <p>Написання альтернативного фіналу або щоденника від імені</p>
--	--	--

<p>засобами, зокрема з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, використовує первинні тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) для створення вторинних текстів, що мають оцінювальний характер, з метою надання інформації [12 МОВ 4.2.1-1 П]</p>	<p>Подорож Данте як алегорія внутрішнього очищення. Образ Беатріче як символ духовної любові, що веде до Бога. Уособлення розуму, мудрості, античної культури в образі Вергілія. Національний колорит у перекладі поеми М. Стріхою.</p> <p>ТЛ: <i>Відродження (Ренесанс)</i> (повторення і поглиблення).</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – С. Боттічеллі «Портрет Данте», «Карта пекла», «Сатана», ілюстрації до твору (художники – В. Блейк, П. Г. Доре, С. Далі); <i>музика</i> – Ф. Ліст «Данте» (симфонія).</p> <p>ЛК. Г. Гайне «Смерть Данте». С. Цвейг «Данте». Д. Браун «Інферно».</p> <p>ПЧ. <i>Д. Аліґ'єрі</i> Збірка сонетів «Нове життя».</p> <p>Вільям Шекспір (1564–1616) – видатний англійський поет і драматург доби Відродження. «Гамлет» – одна з найвідоміших трагедій світової літератури, вершина шекспірівської драматургії. Історія створення. Гуманістичні ідеї, глибокий психологізм, філософські роздуми про людину та світ у творі. Проблема морального вибору й відповідальності. Образ головного</p>	<p>персонажа.</p> <p>Дебати «Чи був Гамлет слабким нерішучим героєм, чи мудрим стратегом?».</p> <p>Дискусія про сенс життя, смерть, свободу вибору (за твором В. Шекспіра).</p> <p>Медіапроекти: створення презентацій, відеоесе чи подкастів про героїв трагедії «Гамлет».</p> <p>Коментування афоризмів творів Г. Сковороди, визначення їх актуальності.</p> <p>Філософський діалог: моделювання розмови з Г. Сковородою про проблеми сьогодення.</p> <p>Подкаст «Пізнай себе»: запис коротких аудіороздумів про власне життя у світлі ідей Г. Сковороди.</p> <p>Колаж: візуалізація афоризмів у вигляді постерів чи мемів.</p> <p>Творче письмо: створення власних афоризмів у стилі Г. Сковороди.</p>
--	--	---

	<p>героя як мислителя та гуманіста. Трагізм образу Офелії.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – Е. Делакруа «Гамлет і Офелія», Дж. Е. Мілле «Офелія», Дж. В. Уотергаус «Офелія, ілюстрації до твору (художник – В. Єрко);</p> <p><i>музика</i> – Ф. Ліст «Гамлет» (симфонічна поема);</p> <p><i>кіно</i> – х/ф «Гамлет» (режисер – Л. Олів'є), х/ф «Гамлет» (режисер – Ф. Дзефіреллі), х/ф «Закоханий Шекспір» (режисер – Дж. Медден).</p> <p>ЛК.</p> <p>Е. Берджес «Нічна буря».</p> <p>Р. Най «Шекспір».</p> <p>М. Бажан «Смерть Гамлета».</p> <p>М. Шаповалова «Шекспір в українській літературі».</p> <p>ПЧ.</p> <p><i>В. Шекспір</i> «Отелло», «Сон літньої ночі», «Дванадцята ніч», «Приборкання норовливої», «Венеціанський купець».</p> <p>Бароко як мистецький напрям. Григорій Сковорода (1772–1794) – найвидатніший український мислитель і митець доби Бароко. Світогляд і життєвий шлях Г. Сковороди. Трактати та афоризми мудреця.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – М. Жук «Портрет Григорія Сковороди».</p>	<p>STEAM-підхід: поєднання художньої літератури з іншими видами мистецтва.</p>
--	---	---

Збірка віршів «Сад божественних пісней...» (одна-дві поезії за вибором). Жанрова своєрідність, проблематика, стильові риси бароко у творах збірки. Значення творчості Г. Сковороди.

ТЛ: *бароко* (повторення і поглиблення), *афоризм, трактат, емблематика*.

МК: *образотворче мистецтво* – Г. Єгорова «Портрет Григорія Сковороди», К. Ткаченко «Портрет Григорія Сковороди» (фреска), В. Франчук – серія картин до збірки «Сад божественних пісень», О. Ройтбурд «Сковорода в саду божественних пісень»;

музика – «Всякому городу нрав і права» (слова – Г. Сковорода, музика – народна, виконання – Т. Компаніченко);

архітектура – пам'ятники Г. Сковороді (скульптор – І. Кавалерідзе, м. Київ; скульптор – В. Луцак, м. Переяслав);

кіно – х/ф «Вавилон ХХ» (режисер – І. Миколайчук), т/ф «І світ мене не впіймав» (режисер – Ю. Зморевич).

ЛК.

П. Тичина «Сковорода (симфонія)».

В. Шевчук «Григорій Сковорода».

Л. Ушкалов «Ловитва невловного птаха: життя Григорія Сковороди».

В. Єшкілев «Усі кути Трикутника. Апокриф

	<p>мандрів Григорія Сковороди». Р. Семків «Як читати класиків».</p> <p>ПЧ. Г. Сковорода «Наркіс. Розмова про те: пізнай себе», «Вступні двері до християнської добродетності», «Кільце», «Розмова, звана Алфавіт, чи Буквар світу».</p>	
<p>НОВІ ЄВРОПЕЙСЬКІ ЛІТЕРАТУРИ: ПОШУК НАЦІОНАЛЬНИХ ІДЕНТИЧНОСТЕЙ</p>		
<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> оцінює переваги та ризики використання і поєднання різних вербальних засобів, зокрема засобів художньої виразності, та невербальних засобів у різних комунікативних ситуаціях [12 МОВ 1.6.1-2 П] <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в</p>	<p>Йоганн Вольфганг фон Гете (1749–1832) – німецький поет, драматург, мислитель доби Просвітництва та Романтизму, засновник нової німецької літератури.</p> <p>Переосмислення середньовічної легенди в трагедії «Фауст». Філософські пошуки людини, її прагнення до знань, істини та духовного вдосконалення у творі. Образ головного героя як втілення вічного прагнення людини до самовдосконалення. Шлях Фауста від сумніву до духовного прозріння. Угода з дияволом як символ морального компромісу. Мефістофель – сила заперечення, сила, що «завжди хоче зла, але творить добро». М. Лукаш і його віртуозний переклад «Фауста».</p> <p>МК: образотворче мистецтво – Е. Делакруа «Фауст і Мефістофель», ілюстрації до твору</p>	<p>Виразне читання уривків із твору з інтонаційним аналізом.</p> <p>Аналітико-синтетична робота з художнім текстом: бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, проблематики, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх напрямів (класицизм, бароко і романтизм), художніх засобів тощо.</p> <p>Характеристика образів персонажів художніх творів.</p> <p>Порівняння образів Фауста і Мефістофеля (за твором Й. В. Гете).</p> <p>Створення символічної мапи</p>

<p>текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> коментує естетичну та мистецьку цінність прочитаного тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) в культурно-історичному контексті, наводить аргументи для підтвердження наданих коментарів, зокрема посиляючись на авторитетні наукові джерела [12 МОВ 2.3.1-1 П] визначає естетичний і прагматичний потенціал прочитаного тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту, множинного та/або неструктурованого тексту), зважаючи на особливості його змісту та форми у їх взаємозв'язку [12 МОВ 2.4.2-1 П] <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова</p>	<p>(художник – Г. Доре); музика – Ш. Гуно «Фауст» (опера), Г. Берліоз «Засудження Фауста» (опера), Ф. Ліст «Фауст» (симфонія), Р. Вагнер «Фауст» (увертюра); кіно, анімація – «Фауст» (режисер – Я. Шванкмаєр).</p> <p>ЛК. І. Франко «Гете і його «Фауст». М. Зеров «Гете і світова література». В. Стус «Молодий Гете». Т. Манн «Лотта у Веймарі». Д. Затонський «Гете і його доба».</p> <p>ПЧ. Й. В. фон Гете «Страждання молодого Вертера», «Вільшаний король», «Прометей».</p> <p>Українське відродження початку ХІХ століття. Постановля й сутність нової української літератури (оглядово). Особливості українського класицизму. Іван Котляревський (1769–1838) – український поет, драматург, громадський діяч. «Енеїда» – творче переосмислення сюжету Вергілія, перший твір нової української літератури. Передумови створення та історія видання. Ідейно-тематична основа поеми, езопівська мова як наскрізний художній засіб. Жанр і джерела твору. Український світ</p>	<p>твору «Фауст».</p> <p>Інсценізація «Прологу на небі».</p> <p>Есе «Чи має право людина на угоду з совістю?» (за твором Й. В. Гете).</p> <p>Проект «Фаустівська людина в сучасному світі».</p> <p>Шкільна лекція: визначення передумов появи нової української літератури, ролі І. Котляревського та Г. Квітки-Основ'яненка у її становленні та розвитку.</p> <p>Інтерактивна карта персонажів «Енеїди»: візуалізація зв'язків між героями твору (троянці, боги, царі).</p> <p>Метод «перевернутого класу»: учні вдома читають уривки, а на уроці працюють над творчими завданнями.</p> <p>Дослідження трансформації класичного сюжету «Енеїди» у новому культурному контексті.</p> <p>Порівняльний аналіз «Енеїди» як зразка класицизму з елементами бароко й</p>
---	---	---

<p>взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • зазначає вплив виявлених помилок на функціональність тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту, множинного та/або неструктурованого тексту) [12 МОВ 3.3.1-1 П] <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначає та аналізує мовні засоби індивідуального стилю автора [12 МОВ 4.1.1-2 П] 	<p>«Енеїди», особливості мови, гумору й сатири, змалювання українського побуту, алюзії на вітчизняну історію. Основні персонажі поеми: Еней і троянці, боги, царі. Прочитання підтекстів поеми. «Енеїда» як зразок класицизму. Елементи бароко і романтизму у творі.</p> <p>ТЛ: <i>класицизм</i> (повторення і поглиблення).</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – Г. Коваленко «Портрет І. Котляревського в молоді роки», Г. Нарбут «Еней і його військо», Я. Штірен «Дідона і троянці», ілюстрації до твору (художники – А. Базилевич, І. Падалка, О. Тернавська);</p> <p><i>кіно</i> – м/ф «Енеїда» (режисер – В. Дахно);</p> <p><i>театр</i> – «Енеїда» (режисер – Д. Дроліковський, Київський академічний театр ляльок).</p> <p>«Наталка Полтавка» – перший драматичний твір нової української літератури. Передумови написання та сценічне життя п'єси. Жанр і конфлікт твору. Композиція і проблематика. Характеристика образів. Особливості мови персонажів. Значення творчості І. Котляревського.</p> <p>ТЛ: <i>бурлеск, трагедія, гротеск, власне драма.</i></p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – К. Трутовський «Біля тину», «Сцена біля криниці», В. Орловський «Український краєвид з</p>	<p>романтизму; зіставлення з європейськими літературними традиціями.</p> <p>Есе «Чому «Енеїда» стала початком нової української літератури?».</p> <p>Виразне читання діалогів п'єси «Наталка Полтавка».</p> <p>Дискусія: обговорення теми щастя, народної моралі, соціальної нерівності» (за п'єсою «Наталка Полтавка»).</p> <p>Створення афіши до п'єси «Наталка Полтавка».</p> <p>Театралізація: інсценізація уривків із п'єси «Наталки Полтавки».</p> <p>Інсценізація уривків: постановка діалогів між героями творів Г. Квітки-Основ'яненка».</p> <p>Ілюстрації чи колажі до ключових сцен художніх творів.</p> <p>Рольова гра: відтворення поведінки персонажів твору «Маруся» у сучасних умовах.</p> <p>Дискусія «Чи можна вважати</p>
---	---	---

	<p>вітряком»; <i>скульптура</i> – «Наталка Полтавка» (скульптор – Г. Савченко, м. Кропивницький); <i>музика</i> – М. Лисенко «Наталка-Полтавка» (опера), мюзикл «Наталка Полтавка» (режисери – Р. Держипільський, Н. Панів, Івано-Франківський національний академічний драматичний театр імені І. Франка); <i>кіно</i> – телефільм-опера «Наталка Полтавка» (режисер – О. Ануров, Національний академічний драматичний театр ім. І. Франка). ЛК. Б. Лепкий «Котляревський». Т. Шевченко «На вічну пам'ять Котляревському». Б. Левін «Веселий мудрець».</p> <p>ПЧ. І. Котляревський «Москаль-чарівник».</p>	<p>Марусю ідеалом української дівчини?» Проекти: вивчення звичаїв, народних обрядів і пісень, описаних у творах Г. Квітки - Основ'яненка; створення презентацій про сентименталізм в українській літературі. Таблиця/схема «Риси сентименталізму у творах Г. Квітки-Основ'яненка», Есе: <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Моральні ідеали героїв» (за твором «Маруся»); ➤ «Чому Маруся є втіленням народного ідеалу?» (за твором Г. Квітки-Основ'яненка). Подкаст «Чому І. Котляревський і Г. Квітка-Основ'яненко – батьки нової української літератури?».</p> <p>STEAM-підхід: поєднання художньої літератури з іншими видами мистецтва.</p>
	<p>Григорій Квітка-Основ'яненко (1778–1843) – український письменник-сентименталіст. Огляд творчості. Своєрідність сентименталізму як мистецького стилю. Повість «Маруся» – перший зразок нової української прози. Ідейно-тематична основа твору. Конфлікт і композиція. Характеристика образів Марусі, Василя, Наума, Насті. Риси сентименталістського стилю у повісті.</p>	

МК: *образотворче мистецтво* – І. Ріпін «Українка біля тину», ілюстрації до твору (художник – М. Ларін).

ТЛ: *сентименталізм* (повторення і поглиблення).

АБО

Повість «*Конотопська відьма*» – критичне осмислення українського національного характеру. Патріотичний, державницький пафос у підтексті твору. Колоритні образи Микити Забрюхи, писаря Пістряка, Явдохи Зубихи. Поетика повісті: прийоми сатирично-бурлескного змалювання життя прикінцевої доби Гетьманщини. Використання гротеску. Риси класицизму у творі.

МК: *образотворче мистецтво* – В. Прушковський «Німфи», О. Руденко «Конотопська відьма»;

театр – вистава «Конотопська відьма» (режисер – І. Уривський, Національний академічний драматичний театр ім. І. Франка).

ЛК.

М. Зеров «Григорій Квітка-Основ'яненко».

Н. Буторіна «Національні мотиви у творчості Григорія Квітки-Основ'яненка».

І. Лімборський «Цінуючи чуттєву природу людини. Український літературний

	<p>сентименталізм у контексті європейських літератур».</p> <p>ПЧ. <i>Г. Квітка-Основ'яненко</i> «Сердешна Оксана», «Щира любов», «Пархімове снідання», «Підбрехач», «Шельменко-денщик». <i>М. Старицький</i> «Оборона Буші».</p>	
<p>ПЕРЛИНИ РОМАНТИЗМУ</p>		
<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> аргументовано використовує та поєднує різні способи фіксування усного повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), дотримуючись достовірності та засад академічної доброчесності, відповідно до самостійно визначеної мети [12 МОВ 1.2.2-1 П] <p>2. Сприймання, інтерпретація, аналіз, критичне</p>	<p>Романтизм у європейській культурі. Ернст-Теодор-Амадей Гофман (1776–1822) – німецький письменник-романтик.</p> <p>«Крихітка Цахес на прізвисько Цинобер» – романтична гротескно-сатирично-казкова повість. Висміювання соціальної несправедливості, кар'єризму, неуцтва й лицемірства. Утвердження критичного мислення, духовної чесності, захисту творчої особистості, розуму та правди. Протиставлення філістерів та ентузіастів.</p> <p>ТЛ: <i>романтизм</i> (повторення і поглиблення), <i>гротеск</i>.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до твору (художник – Е. Прейссіг); <i>музика</i> – Ж. Оффенбах «Казки Гофмана» (опера).</p> <p>ЛК. І. Франко «Е. Т. А. Гофман». М. Зеров «Німецький романтизм і його</p>	<p>Виразне читання художніх творів.</p> <p>Аналітико-синтетична робота з художнім текстом: бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, проблематики, мотиву, особливостей композиції, сюжету, жанру, художнього напрямку (романтизм), художніх засобів тощо.</p> <p>Характеристика образів персонажів творів.</p> <p>Розкриття символіки художніх творів.</p> <p>Робота з цитатами, визначення ключових висловів.</p> <p>Щоденник від імені Бальтазара (за твором Е. Т. А. Гофмана).</p>

<p>оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • використовує, зокрема адаптує, подану в тексті або кількох текстах інформацію в умовах іншого контексту [12 МОВ 2.2.4-1 П] • коментує естетичну та мистецьку цінність прочитаного тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) в культурно-історичному контексті, наводить аргументи для підтвердження наданих коментарів, зокрема посиляючись на авторитетні наукові джерела [12 МОВ 2.3.1-1 П] • самостійно визначає критерії оцінювання прочитаного тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) і можливості використання інформації з одного чи кількох джерел для 	<p>представники».</p> <p>М. Бажан «Гофманова ніч».</p> <p>ПЧ.</p> <p><i>Е. Т. А. Гофман</i> «Золотий горнець», «Лускунчик і Мишачий король».</p> <hr/> <p>Віктор-Марі Гюго (1802–1885) – французький письменник-романтик.</p> <p>«Собор Паризької Богоматері» – романтичний роман. Екзотична епоха, виняткові герої та сильні пристрасті як ознаки романтичного твору. Контраст краси й потворності, добра та зла у творі. Система образів роману. Есмеральда як втілення чистоти, свободи, природності. Собор як символ епохи, пам'яті, долі.</p> <p>МК: <i>архітектура</i> – Собор Паризької Богоматері (м. Париж, Франція);</p> <p><i>музика</i> – Р. Коччанте «Собор Паризької Богоматері» (мюзикл);</p> <p><i>кіно</i> – х/ф «Собор Паризької Богоматері» (режисер – Ж. Деланнуа);</p> <p><i>анімація</i> – м/ф «Горбань із Нотр-Даму» (режисери – Г. Трусдейл, К. Вайз), м/ф «Горбань із Нотр-Даму II» (режисер – Б. Реймонд).</p> <p>ЛК.</p> <p>Ш. Бодлер «Віктор Гюго: справжній геній».</p> <p>І. Франко «Віктор Гюго».</p> <p>М. Зеров «Французький романтизм і Віктор Гюго».</p>	<p>Комікс або ілюстрація до улюбленої сцени «Малюка Цахеса...».</p> <p>Альтернативний фінал казки Е. Т. А. Гофмана.</p> <p>Есе «Чому люди вірять у “чудеса” Цахеса?» (за твором Е. Т. А. Гофмана).</p> <p>Дебати:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Хто винен у загибелі Есмеральди?» (за твором В. Гюго); ➤ «Хто справжній герой роману "Собор Паризької Богоматері?"»; ➤ «Чи можна виправдати Клода Фролло?». <p>Проект «Собор як символ епохи» (за твором В. Гюго).</p> <p>Рецензія на фільм або мюзикл (за твором В. Гюго).</p> <p>Інтерактивна карта походів козаків (за твором М. Гоголя).</p> <p>Дебати «Чи можна виправдати Андрія?» (за твором М. Гоголя).</p> <p>Відеоесе «Гоголь і український</p>
---	--	--

<p>досягнення особистісно і суспільно значущих цілей [12 МОВ 2.4.1-1 П]</p> <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> створює тексти різної жанрово-стильової належності (зокрема художні тексти, медіатексти) відповідно до індивідуальних і суспільних потреб на засадах академічної доброчесності [12 МОВ 3.1.1-1 П] <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> аналізує власне і чуже 	<p>А. Моруа «Олімпіо, або Життя Віктора Гюго». Р. Жданова «Гюго та українська романтична традиція».</p> <p>ПЧ. В. Гюго «Знедолені», «Людина, що сміється».</p> <p>Микола Гоголь (1809–1852) – усесвітньо відомий український письменник. Доля і світогляд, «дві душі» митця. «Тарас Бульба» – славень лицарському духові запорозького козацтва. Сюжетна основа, проблематика, центральні образи, художня майстерність твору. Вплив М. Гоголя на формування українського національного характеру і культури.</p> <p>МК: образотворче мистецтво – М. Дерегус «Тарас Бульба», «Тарас Бульба попереду козацького війська», А. Петрицький – ескізи до твору; <i>кіно</i> – х/ф «Дума про Тараса Бульбу» (режисери – П. Пінчук, Є. Березняк); <i>музика</i> – М. Лисенко «Тарас Бульба» (опера).</p> <p>ЛК. Є. Сверстюк «Гоголь і українська ніч». «Сорочинський ярмарок на Невському проспекті: українська рецепція Гоголя» (за ред. В. Агеєвої). О. Мамчич «Гоголь і місто тіней».</p>	<p>характер».</p> <p>Визначення ремінісценцій та алюзій (за творами Т. Шевченка).</p> <p>Дебати «Чому Шевченка називають пророком українського народу?».</p> <p>Прокти:</p> <ul style="list-style-type: none"> «Історико-культурний контекст творчості Т. Шевченка»; «Кобзар» як культурний феномен»; «Невольничча муза» (колаж із поезій). <p>Круглий стіл «Актуальність ідей Т. Шевченка у ХХІ столітті».</p> <p>Подкаст «Т. Шевченко сьогодні» (роздуми про актуальність творів).</p> <p>Творче письмо: сучасне «послання» у стилі Т. Шевченка.</p> <p>Театралізація уривків художніх творів.</p> <p>Інтерактивна схема «Чорна</p>
--	--	--

<p>мовлення, зокрема для виявлення відповідності комунікативних/стильових ознак/намірів [12 МОВ 4.1.1-1 П];</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначає та аналізує мовні засоби індивідуального стилю автора [12 МОВ 4.1.1-2 П] 	<p>О. Михед, П. Михед «Живі. Зрозуміти українську літературу».</p> <p>ПЧ. <i>М. Гоголь</i> «Страшна помста», «Ніч перед Різдом», «Пропала грамота». <i>Є. Гребінка</i> «Чайковський».</p> <p>Тарас Шевченко (1814–1861) – центральна постать в українській літературі. Дитинство і юність митця: поставання таланту. Загальна характеристика і джерела творчості. Шевченківський вірш. Особливості творчого стилю: Т. Шевченко як геній.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – Н. Никифорова «Тарасові весни»; <i>скульптура</i> – пам'ятники Т. Шевченку (скульптор – М. Манізер, м. Канів Черкаської обл.; скульптор – У. Мацеї, м. Рим; скульптор – Л. Моложанін, м. Вашингтон).</p> <p>«Катерина». Етична й національна проблематика твору.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – Т. Шевченко «Катерина», Ф. Коновалюк «Катерина» (цикл картин), Н. Никифорова «Катерина».</p> <p>Перша подорож Т. Шевченка в Україну. «Сон» («У всякого своя доля...») – розкриття</p>	<p>рада: хто проти кого?» (за твором П. Куліша).</p> <p>Дискусія «Чи можливий компроміс у романі «Чорна рада»?».</p> <p>Відеоінтерв'ю з персонажами твору «Чорна рада».</p> <p>Альтернативний фінал твору «Чорна рада».</p> <p>Творчий проєкт: порівняння «Чорної ради» із сучасними політичними процесами.</p>
---	---	---

потворної суті російського тоталітарного імперського режиму. Жанр, проблематика, композиція, символічний зміст основних картин поеми.

МК: *образотворче мистецтво* – І. Їжакевич «Проводи», ілюстрації до твору (художники – В. Касіян, В. Литвиненко).

«Рік високого сонця» у творчості митця. Поема «**Посланіє**»: адресат, мотив, жанр, композиція, символіка та ідейний зміст твору.

ТЛ: *пошання.*

МК: *образотворче мистецтво* – В. Кушнір «Апостол правди», І. Марчук (ілюстрація до «Кобзаря»), О. Шупляк «Той, що стукає», «Борімося – поборемо...».

Арешт і заслання Т. Шевченка. Четвертий період творчості. Мотиви лірики того часу. Інтимно-філософські медитації, автобіографічні твори, поезії про жіночу долю (*оглядово*).

ТЛ: *медитація.*

МК: *образотворче мистецтво* – Т. Шевченко «Автопортрет» (1847), Т. Шевченко «Автопортрет» (1857), «Байгуші», «Пожежа в степу», О. Заливаха, Л. Семикіна, Г. Севрук, Г. Зубченко, А. Горська «Шевченко. Мати» (вітраж).

Суспільний ідеал Шевченка. Художнє втілення української національної ідеї у віршах «**Садок вишневий коло хати...**» і «**Сон**» («**На панщині пшеницю жала...**»), триптих «**Молитва**».

МК: образотворче мистецтво – Т. Шевченко «Селянська родина».

ЛК.

Д. Чуб «Живий Шевченко».

М. Рильський «На відкриття музею Шевченка», «Пам'яті Шевченка», «Шевченко».

О. Криштопа «Братство».

М. Павленко «Мій Шевченко».

В. Поліщук «Музи Тараса Шевченка».

В. Пахаренко «Шкільне шевченкознавство».

ПЧ.

Т. Шевченко «Гайдамаки», «Великий льох», «Єретик», «Наймичка», «Кавказ», «Маленькій Мар'яні», «Відьма», «Варнак», «Хіба самому написати ...», «У нашій раї на землі...», «Неофіти», «Марія», «І Архімед, і Галілей...», «Бували війни й військовії свари...», «Назар Стодоля».

Пантелеймон Куліш (1819–1897) – видатний український письменник. Доля і світогляд. Загальна характеристика творчості. Внесок митця у розвиток української мови. Куліш-перекладач.

«Чорна рада» – найвизначніший твір П. Куліша. Жанр, історична основа і джерела роману. Конфлікт, тема, проблематика твору. Особливості композиції. Майстерність змалювання образів. Ознаки романтизму у творі. Актуальність роману в сучасній Україні.

МК: *образотворче мистецтво* – М. Жук «Портрет Пантелеймона Куліша»;

кіно – х/ф «Чорна рада» (режисер – М. Засєєв-Руденко);

скульптура – пам'ятник П. Кулішу (скульптор – В. Лозовий, с. Вороніж, Сумської обл.), бюст П. Куліша (скульптор – М. Кушнар'єв, м. Київ).

ЛК.

В. Петров (Домонтович) «Романи Куліша».

Є. Нахлік «Пантелеймон Куліш: особистість, письменник, мислитель».

О. Федорук «Роман Куліша «Чорна рада»: Історія тексту».

ПЧ.

П. Куліш «Орися», «Дівоче щастя», «Огнений змії».

М. Костомаров «Чернігівка».

Марко Вовчок «Інститутка».

Панас Мирний «Пропаша сила» (1, 2, 4 частини).

11 КЛАС
ДРУГИЙ ЦИКЛ. ПРОФІЛЬНИЙ
ВЕРШИНИ СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета	Види навчальної діяльності (за вибором)
ВСТУП		
<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> обґрунтовує, враховуючи різні погляди, ідеї та переконання, власну позицію щодо широкого кола особистісно та суспільно актуальних проблем, зокрема порушених у художньому тексті, медіатексті [12 МОВ 1.6.1-1 П] <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> самостійно визначає критерії 	<p>Індивідуальний стиль митця. Асоціативне мислення як основа образотворення. Художній аналіз та інтерпретація твору (повторення і поглиблення). ТЛ: <i>ідіостиль, художня асоціація.</i> МК: твори різних видів мистецтва (за вибором учителя/вчительки).</p> <p>ПЧ. Самостійно прочитані учнями/ученицями художні твори.</p>	<p>Робота з художнім текстом: визначення художніх особливостей, стилістичних прийомів. Порівняння стилю різних митців/мисткинь. Альтернативне прочитання художнього твору (сучасна адаптація тощо). Відеоінтерпретація художнього твору. Міні-дослідження зв'язку стилю митця/мисткині з їхньою біографією та культурно-мистецькою добою. Групова робота: колективний аналіз художнього твору. Взаємонавчання: пояснення власних висновків. Ілюстрування художнього тексту (малюнки, колажі). Власні інтерпретації художніх</p>

<p>оцінювання прочитаного тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) і можливості використання інформації з одного чи кількох джерел для досягнення особистісно і суспільно значущих цілей [12 МОВ 2.4.1-1 П]</p> <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • організовує онлайн-взаємодію та керує процесом онлайн-взаємодії (зокрема онлайн-дискусії), зважаючи на міжкультурне різноманіття і використовуючи різні стратегії для налагодження ефективної комунікації її учасників відповідно до ситуації [12 МОВ 3.2.2-1 П] 		<p>творів (есе, відгук).</p> <p>Онлайн-галерея (Canva, Genially): розміщення ілюстрацій, цитат, власних творчих робіт, що відображають стиль митця/мисткині.</p> <p>Читацький щоденник вражень.</p>
--	--	---

ВЗІРЦІ РЕАЛІЗМУ

1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:

- виявляє особливості змісту та форми почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту, множинного тексту), важливі для підтримання ефективної комунікації [12 МОВ 1.4.1-1 П]
- пов'язує отримані висновки з більш широким контекстом (зокрема історико-культурним) [12 МОВ 1.4.1-2 П]
- обґрунтовує доречність та ефективність певної форми усного повідомлення відповідно до контексту комунікативної взаємодії, пропонуючи способи і прийоми її покращення [12 МОВ 1.5.1-1 П]

2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах

Особливості класичного реалізму. **Гюстав Флобер** (1821–1880) – французький письменник-реаліст. Проблематика роману «Пані Боварі». Конфлікт мрії та реальності у творі. Система образів роману. Шлях Емми Боварі від мрії до трагедії. «Боваризм» як психологічний феномен. Роль художньої деталі у творі.

ТЛ: *реалізм* (поглиблення і повторення).

МК: *фото* – Ф. Надар «Портрет Флобера»;

кіно – х/ф «Мадам Боварі» (режисер – К. Шаброль).

ЛК.

В. Єрмоленко «Флобер або Невидиме».

ПЧ.

Г. Флобер «Виховання почуттів», «Проста душа», «Саламбо».

Іван Нечуй-Левицький (1838–1918) – український письменник-реаліст. Реалізм і націоналізм як основи його світогляду. Огляд творчого доробку.

«Кайдашева сім'я»: жанрові та стильові

Виразне читання фрагментів художніх творів.

Аналітико-синтетична робота з художнім текстом: бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, проблематики, особливостей композиції, сюжету, жанру, художнього напрямку (реалізм), художніх засобів тощо.

Характеристика образів персонажів художніх творів.

Огляд творчого доробку митців у форматі презентації.

Постер «Ілюзії Емми Боварі» (за твором Г. Флобера).

Дебати «Емма – жертва чи винуватиця?» (за твором Г. Флобера).

Проект «Боваризм у ХХІ столітті».

Есе:

- «Чи могла Емма бути щасливою? (за твором Г. Флобера);
- «Хто винен у трагедії Емми Боварі?».

<p>різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> самостійно визначає критерії оцінювання прочитаного тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) і можливості використання інформації з одного чи кількох джерел для досягнення особистісно і суспільно значущих цілей [12 МОВ 2.4.1-1 П] обґрунтовує роль і місце тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) в культурно-історичному процесі, зважаючи на самостійно проведений аналіз різних поглядів, інтерпретацій, оцінок тексту в різних джерелах [12 МОВ 2.4.3-1 П] <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної</p>	<p>особливості, ідейно-тематичний зміст, композиція. Образи твору. Засоби комічного.</p> <p>ТЛ: <i>суспільно-побутова повість.</i></p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – С. Васильківський «Весняний день», М. Пимоненко «Українське весілля», «Жниця», О. Мурашко «Селянська родина», ілюстрації до твору (художник – А. Базилевич);</p> <p><i>скульптура</i> – пам'ятник Івану Нечую-Левицькому (скульптор – Г. Кальченко, с. Стеблів Черкаської обл.);</p> <p><i>театр</i> – вистава «Кайдашева сім'я», (режисер – П. Ільченко, Національний академічний драматичний театр ім. І. Франка);</p> <p><i>кіно</i> – х/ф «Спіймати Кайдаша» (режисер – О. Тіменко).</p> <p>ЛК.</p> <p>М. Тарнавський «Нечуваний Нечуй».</p> <p>Р. Семків «Пригоди української літератури».</p> <p>ПЧ.</p> <p><i>І. Нечуй-Левицький</i> «Баба Параска та баба Палажка», «Гетьман Іван Виговський».</p>	<p>Визначення засобів комічного й трагікомічного у художніх творах.</p> <p>Порівняння образів персонажів як носіїв народної моралі та суспільних вад (за твором Івана Нечуя-Левицького).</p> <p>Дискусія про родинні стосунки: як конфлікти впливають на життя сім'ї.</p> <p>Інсценізація: відтворення комічних і конфліктних сцен повісті «Кайдашева сім'я».</p> <p>Проект: створення «кодексу сімейної злагоди».</p> <p>Медіапроект: презентація / постер про традиційні українські родинні цінності.</p> <p>Рефлексія: зіставлення проблем Кайдашів із сучасними сімейними ситуаціями.</p> <p>Інтерпретація комічних сцен через сучасні реалії (за твором І. Карпенко-Карого).</p> <p>Дебати «Що означає національна меншовартість і чи вона подолана сьогодні?» (за твором І. Карпенко-Карого).</p>
---	--	--

<p>мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> обґрунтовує вибір засобів вираження мовлення (зокрема засобів художньої виразності) з урахуванням комунікативної доцільності, стильових і соціокультурних норм [12 МОВ 3.1.2-1 П] <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> аналізує тексти різної жанрово-стильової належності, зокрема з урахуванням історичного та прагматичного аспектів [12 МОВ 4.1.2-2 П] 	<p>Іван Карпенко-Карий (Іван Карпович Тобілевич) (1845–1907) – український письменник-драматург, корифей українського театру. Феномен «Театру корифеїв». Його роль в розвитку української мови в умовах її заборони. Творчий доробок письменника (<i>оглядово</i>).</p> <p>Трагікомедія «Мартин Боруля» – протест проти колоніального статусу України, висміювання суспільних вад: бюрократизму, хабарництва, національної меншовартості. Дійові особи твору. Трагікомічна сутність образу Мартина. Омелько, Марися, Микола, Гервасій – виразники здорової народної моралі, української національної вдачі. Сатиричне змалювання образів Трандалева і Степана.</p> <p>ТЛ: трагікомедія.</p> <p>МК: скульптура – пам'ятник Івану Карпенку-Карому (скульптор – О. Ковальов, хутір «Надія»</p>	<p>Інсценізація уривків із твору «Мартин Боруля».</p> <p>Есе «Мій погляд на трагікомічність образу Мартина Борулі».</p> <p>Дослідження «Феномен Театру корифеїв» і його роль у розвитку української культури».</p> <p>Опрацювання літературно-критичних статей і зіставлення з власними висновками.</p> <p>Круглий стіл: обговорення відображення/невідображення у художніх творах української національної вдачі.</p> <p>Взаємонавчання: пояснення літературознавчих термінів.</p> <p>Комікси, меми за мотивами художніх творів.</p> <p>Читацький щоденник особистих вражень від прочитаних творів.</p> <p>Самооцінка: які риси українського характеру впізнаванні в сучасному суспільстві?</p>
--	---	---

	<p>Кіровоградської обл.); <i>театр</i> – вистава «Мартин Боруля» (режисер – О. Татаринов, Національний академічний драматичний театр ім. І. Франка); <i>кіно</i> – х/ф «Мартин Боруля» (режисер – О. Швачко). ЛК. С. Тобілевич «Мої стежки і зустрічі». Р. Семків «Пригоди української літератури».</p> <p>ПЧ. Іван Карпенко-Карий «Сто тисяч», «Сава Чалий», «Безталанна», «Хазяїн».</p>	
ШЕДЕВРИ ПОЕЗІЇ І ДРАМИ РАНЬОГО МОДЕРНІЗМУ		
<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> визначає різні аспекти (змістові, формальні, функціональні) повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), враховуючи індивідуальні особливості учасників 	<p>Креативний характер і потужний духовний потенціал модерністського світосприймання (<i>оглядово</i>).</p> <p>Шарль Бодлер (1821–1867) – французький поет-символіст модерної свідомості. Художні особливості поезії Ш. Бодлера. Естетика декадансу в збірці «Квіти зла». Осмислення краси як світлої та темної сили в поезії «Гімн красі». Риси символізму у творі.</p> <p>ТЛ: <i>символізм</i> (повторення і</p>	<p>Виразне читання художніх творів.</p> <p>Аналітико-синтетична робота з художнім текстом: бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, мотиву, проблематики, особливостей композиції, сюжету, жанру, художнього напрямку (модернізм), художніх засобів тощо.</p> <p>Проекти: презентації про модерністські стильові течії</p>

<p>комунікації, культурно-історичний контекст і засвідчуючи повне розуміння почутого повідомлення, зокрема його деталей [12 МОВ 1.1.3-1 П]</p> <ul style="list-style-type: none"> пов'язує отримані висновки з більш широким контекстом (зокрема історико-культурним) [12 МОВ 1.4.1-2 П], <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> виявляє та коментує підтекст, авторську позицію, виражені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті), зважаючи на національний і загальнолюдський контекст [12 МОВ 2.2.2-1 П] пояснює вплив на читача (адресата) особливостей змісту та форми (зокрема засобів художньої виразності) прочитаного тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту, 	<p>поглиблення).</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – Г. Курбе «Портрет Шарля Бодлера», Е. Мане «Портрет Шарля Бодлера».</p> <p>ЛК. І. Франко «Шарль Бодлер». М. Зеров «Французький символізм і Бодлер». М. Рильський «Бодлер». Д. Наливайко «Бодлер і європейський модернізм», «Французький символізм як зміна метамови європейської поезії».</p> <p>ПЧ. <i>Ш. Бодлер</i> «Альбатрос», «Вечорова гармонія», «Відповідності», «Маленькі поезії в прозі».</p> <p>Артюр Рембо (1854–1891) – французький поет. Творчість А. Рембо як місток між романтизмом, символізмом і авангардом ХХ ст. Пошуки поетом відповідностей між звуком, кольором, емоцією, ідеєю. Синестезія в поезії «Голосівки». Внутрішня драматургія вірша.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – А. Фантен-Латур «Куток столу»; <i>фото</i> – Е. Карж «Портрет Рембо»;</p>	<p>(неоромантизм, імпресіонізм, експресіонізм, екзистенціалізм).</p> <p>Характеристика образів персонажів творів.</p> <p>Порівняння оригіналу та перекладу поетичних творів (за умови володіння іноземною мовою), різних варіантів перекладу.</p> <p>Проект «Бодлер і народження модерної поезії».</p> <p>Колаж: візуалізація голосних (за твором А. Рембо).</p> <p>Саундтрек до голосних (за твором А. Рембо).</p> <p>Дебати:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «В. Вітмен – поет майбутнього чи поет свого часу?»; ➤ «Чи можна вважати «Пісню про себе» маніфестом демократії та рівності?». <p>Есе «Я і світ у стилі В. Вітмена».</p> <p>Дискусія про роль митця/мисткині, свободу і мораль,</p>
--	--	--

<p>множинного та/або неструктурованого тексту) у їх взаємозв'язку [12 МОВ 2.4.2-2 П]</p> <ul style="list-style-type: none"> обґрунтовує роль і місце тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) в культурно-історичному процесі, зважаючи на самостійно проведений аналіз різних поглядів, інтерпретацій, оцінок тексту в різних джерелах [12 МОВ 2.4.3-1 П] <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови.</p> <ul style="list-style-type: none"> обґрунтовує вибір засобів вираження мовлення (зокрема засобів художньої виразності) з урахуванням комунікативної доцільності, стильових і соціокультурних норм [12 МОВ 3.1.2-1 П] усуває недоліки у власному і 	<p><i>музика</i> – «Література» (слова – А. Рембо, музика і виконання – рок-гурт «Мертвий півень»).</p> <p>ЛК. О. Пахльовська «Артур Рембо і феномен поетичного бунту».</p> <p>Л. Мороз «Рембо і український модернізм».</p> <p>Д. Наливайко «Французький символізм як зміна метамови європейської поезії».</p> <p>Л. Костенко «Хлопчик прийшов із Шарлевілью...».</p> <p>ПЧ. <i>А. Рембо</i> «П'яний корабель», «Моя циганерія», «Відчуття».</p> <p>Волт Вітмен (1819–1892) – американський поет-трансценденталіст. Вільний вірш, каталоги, демократичний пафос – ключові риси стилю В. Вітмена. «Пісня про себе» – маніфест індивідуалізму, свободи та людської гідності. Риси неоромантизму у творі.</p> <p>ТЛ: <i>неоромантизм</i> (поглиблення і повторення), <i>верлібр</i>.</p> <p>МК: <i>музика</i> – П. Гіндемїт «Коли бузок розквіт у моєму садку» (ораторія).</p> <p>ЛК.</p>	<p>цінність мистецтва.</p> <p>Проекти:</p> <ul style="list-style-type: none"> «І. Франко і європейська поезія»; «Львів у житті І. Франка». <p>Дебати «Чи справді І. Франко – поет боротьби?»</p> <p>Есе:</p> <ul style="list-style-type: none"> «Образ коханої у поезії І. Франка: ідеал чи недосконалість?»; «Уроки Мойсея для сучасного суспільства» (за твором І. Франка). <p>Мультимедійні завдання: створення відеоесе або візуальних колажів за мотивами художніх творів.</p> <p>Дискусії:</p> <ul style="list-style-type: none"> «Чи мала Нора право залишити дітей?» (за твором Г. Ібсена); «Чи актуальна драма Г. Ібсена сьогодні?». <p>Внутрішній монолог Нори перед фінальним рішенням.</p> <p>«Відкриття» «закритого фіналу».</p> <p>Проект «Нора як символ жіночої</p>
---	--	---

<p>чужому тексті, аргументує зроблені виправлення, посилаючись на здобуті знання, відповідні авторитетні наукові джерела, мовні норми, з урахуванням власних мовних уподобань [12 МОВ 3.3.2-1 П]</p> <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначає та аналізує мовні засоби індивідуального стилю автора [12 МОВ 4.1.1-2 П] • аналізує тексти різної жанрово-стильової належності, зокрема з урахуванням історичного та прагматичного аспектів [12 МОВ 4.1.2-2 П] 	<p>П. Тичина «В космічному оркестрі». М. Семенко «Русокою оточила». М. Стріха «Добрий сивий поет» з берегів Поменуку та його «Листя трави».</p> <p>ПЧ. <i>В. Вітмен</i> «Листя трави», «О капітане! Мій капітане!», «Чую – співає Америка».</p> <p>Іван Франко (1856–1916) – український митець і науковець-енциклопедист світового рівня. Життєвий шлях письменника. Ідейно-естетична еволюція його поглядів – від соціалізму до націонал-демократії, від реалізму до модернізму, зокрема неоромантизму. Загальна характеристика творчості. Державницькі й демократичні ідеї публіцистики. Мотиви, образи, мовна експресія ліричних творів письменника. МК: <i>образотворче мистецтво</i> – М. Жук «Іван Франко».</p> <p>«Каменярі» – зразок громадянської лірики в українській літературі. Мотив саможертвності патріотів у боротьбі за свободу та справедливість в Україні. Композиція твору. Символічні образи</p>	<p>емансипації» (за твором Г. Ібсена).</p> <p>Карта подорожі героїв «Синього птаха» (за твором М. Метерлінка). Проект «Що таке щастя для сучасної людини?».</p> <p>Есе:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Чому щастя завжди поруч? Філософія Синього птаха»(за твором М. Метерлінка); ➤ «Синій птах як символ духовного зростання людини»; ➤ «Що означає «бачити серцем» у світі М. Метерлінка». <p>Щоденниковий запис від імені героїні вірша Лесі Українки, де вона пояснює, чому «сподівається без надії».</p> <p>Дебати «Чи можна жити без надії?» (за віршем «Contra spem spero!»).</p> <p>Психограма персонажів «Лісової пісні»: страхи, цінності, внутрішні конфлікти (за твором Лесі Українки). Інтерактивна мапа лісу (за</p>
--	--	--

<p>скелі й каменярів. Утвердження незнищенності людського творчого духу. Художня майстерність автора у творі.</p> <p>МК: <i>музика</i> – «Каменярі» (слова – І. Франко, музика і виконання – iNEBO)</p> <p>АБО</p> <p>«<i>Не пора!...</i>» – один із найвідоміших зразків патріотичної лірики. Утвердження національної самосвідомості, заклик до єдності та праці на благо рідного краю. Віра в майбутнє України, яке залежить від її народу.</p> <p>МК: <i>музика</i> – військовий марш «Не пора» (слова – І. Франко, музика – Б. Сапелюк).</p> <p>Збірка «<i>Зів'яле листя</i>» – шедевр інтимної лірики. Особливості композиції й ліричного сюжету. Вірш «Чого являєшся мені у сні?...» – віртуозне втілення інтимних переживань ліричного героя.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – М. Івасюк «Поцілунок», М. Пимоненко «Побачення», О. Шупляк «Поцілунок, що не відбувся», А. Кислякова «Минає</p>	<p>«Лісовою піснею»; у сервісах типу Google My Maps Canva).</p> <p>Атлас міфологічних істот (за «Лісовою піснею»).</p> <p>Щоденник Лукаша: сповідь після втрати Мавки.</p> <p>Подкаст «Голос Мавки»: аудіороздуми від імені героїні твору «Лісова пісня».</p> <p>Есе:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Свобода як найвища цінність у житті Мавки»; ➤ «Мавка як символ гармонії людини з природою» (за «Лісовою піснею»). <p>Психологічні портрети персонажів драми «Гріх» (за твором В. Винниченка).</p> <p>Дебати «Чи можна виправдати гріх, якщо він продиктований любов'ю?» (за твором В. Винниченка).</p> <p>Альтернативний фінал – розв'язка конфлікту в умовах сьогодення (за твором В. Винниченка).</p> <p>Інсценування уривків драми</p>
---	---

<p>день, минає ніч...»;</p> <p><i>музика</i> – К. Данькевич «Чого являєшся мені у сні?..» (романс), «Чого являєшся мені у сні?..» (слова – І. Франко, музика – О. Яшин, виконання – В. Козловський).</p> <p>Поема «Мойсей» – «другий заповіт української літератури» (<i>оглядово</i>). Творчий задум твору, біблійний та український контексти. Геніальні роздуми митця про поставання нації, пробудження національної свідомості, складні взаємини народу і його духовного проводу.</p> <p>ТЛ: <i>терцина</i>.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – К. Устиянович «Мойсей», І. Крамський «Мойсей», О. Новаківський «Мойсей (портрет митрополита А. Шептицького)»;</p> <p><i>скульптура</i> – М. Буонаротті «Мойсей», <i>музика</i> – М. Скорик «Мойсей» (опера).</p> <p>ЛК.</p> <p>Р. Горак «Тричі мені являлася любов».</p> <p>М. Наєнко «Іван Франко: тяжіння до модернізму».</p> <p>В. Шевчук Чи варто про це писати? Як</p>	<p>«Гріх».</p> <p>Цифрові постери: ключові цитати із творів, символи тощо.</p> <p>Мультимедійні завдання: створення відеоесе або візуальних колажів за мотивами прочитаних художніх творів.</p> <p>Конспектування літературно-критичної статті.</p> <p>Інсценізація уривків із художніх творів.</p> <p>Музичні асоціації: добір музики, співзвучної з мотивами ліричних творів.</p> <p>Виразне читання художніх творів.</p> <p>Аналітико-синтетична робота з художнім текстом: бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, мотиву, проблематики, особливостей композиції, сюжету, жанру, художнього напрямку (модернізм), художніх засобів тощо.</p> <p>Проекти: презентації про модерністські стильові течії (неоромантизм, імпресіонізм, експресіонізм, екзотичнілізм)</p>
---	--

ви смієте? До джерел поезії «Каменярі», «Жандарм», «Вічний революціонер», «Зів'яле листя».

В. Яременко «До всіх народів і до всіх віків: Іван Франко».

С. Процюк «Руки і сльози» (біографічний роман).

ПЧ.

І. Франко «Гімн», «Тричі являлася мені любов...», «Ой ти, дівчино, з горіха зерня...», «Сойчине крило», «Украдене щастя».

Генрік Ібсен (1828–1906) – норвезький драматург-новатор.

«Ляльковий дім». Система образів твору. Еволюція Нори як центрального образу. Проблеми морального вибору, свободи та самореалізації. Символіка «лялькового дому» як штучності сімейного життя героїв. Внутрішній конфлікт твору. Леся Українка про Г. Ібсена. Еволюція від реалізму до неореалізму у творі.

ТЛ: *неореалізм, нова драма.*

МК: *кіно – х/ф «Ляльковий дім» (режисер – П. Гарленд), х/ф «Ляльковий дім» (режисер – Дж. Лоузі);*

театр – вистава «Ляльковий дім» (режисер – Ю. Лобановська, Національний академічний драматичний театр ім. Лесі Українки).

ЛК.

Т. Конєва «Проблема конфлікту й характеру в драматургії Г. Ібсена».

ПЧ.

Г. Ібсен «Ворог народу», «Пер Гінт».

Леся Українка «Європейська соціальна драма в кінці ХІХ століття».

Моріс Метерлінк (1862–1949) – бельгійський драматург-символіст, лауреат Нобелівської премії.

«**Синій птах**» – філософська драма-феєрія. Символічність образів твору. Синій птах – символ недосяжного і водночас близького щастя. Філософський сенс твору. Пошуки гармонії в собі. Щастя як стан душі. Елементи фантастики, мораліте, психологічної драми у п'єсі. Риси символізму у творі.

ТЛ: драма-феєрія.

МК: музика – І. Сац, Ю. Філіпська «Синій Птах. Повернення»;

театр – «Синій птах» (режисер –

<p>Л. Філовська, Київський академічний театр ляльок).</p> <p>ЛК. О. Соловей «Символістська драма М. Метерлінка: поетика мовчання». Л. Мороз «Метерлінк і український модернізм».</p> <p>ПЧ. <i>М. Метерлінк «Заручення», «Сліпі».</i></p>	
<p>Леся Українка (1871–1913) – українська письменниця. Своєрідність творчої постаті. Модерністська естетика творчості мисткині. Риси світосприймання. Особливості стилю. Поєднання особистого й громадянського в ліриці поетеси.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – І. Труш «Портрет Лесі Українки».</p> <p>«Contra spem spero!» – поетичне втілення життєвої позиції авторки. Художня довершеність вірша.</p> <p>МК: <i>театр</i> – мистецький проєкт «Українські актори читають «Contra spem spero!»».</p> <p style="text-align: center;">АБО</p> <p><i>«Слово, чому ти не твердая криця...»</i> –</p>	

	<p>роздуми про суспільну місію художньої творчості.</p> <p>МК: <i>музика</i> – «Слово, чому ти не твердая криця...» (слова – Леся Українка, музика і виконання – хард-рок гурт «Дика Гравітація»).</p> <p>Історія кохання Лесі Українки й С. Мержинського в інтимній ліриці поетеси. «Лісова пісня» – вершина драматургії Лесі Українки. Історія написання твору. Жанр, ідейно-тематичний зміст, композиція, проблематика драми. Філософсько-символічне осмислення життя. Утвердження краси вільнолюбного духу, сили кохання та мрії, заперечення міщанської обмеженості у творі. Ключові образи драми-феєрії, їх символіка. Риси неоромантизму.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – В. Зарецький «Лісова мавка», О. Шупляк «Лісова пісня. Леся Українка»;</p> <p><i>музика</i> – Л. Волох «Лісова пісня» (рок-опера);</p> <p><i>театр</i> – балет «Лісова пісня» (композитор – М. Скорульський, Національний академічний театр опери</p>	
--	---	--

<p>та балету України ім. Т. Шевченка); кіно – х/ф «Лісова пісня. Мавка» (режисер – Ю. Ільєнко); анімація – м/ф «Мавка. Лісова пісня» (режисери – О. Рубан, О. Маламуж). ЛЖ. М. Рильський «Леся Українка». Л. Костенко «Геній в умовах заблокованої літератури». Н. Зборовська «Моя Леся Українка».</p> <p>ПЧ. <i>Леся Українка</i> «І все-таки до тебе думка лине...», «І ти колись боролась, мов Ізраїль...», «Хто вам сказав, що я слабка...», «До мого фортепіано», «Мріє, не зрадь...», «Як я люблю оці години праці...», «Одержима», «Кассандра», «Руфін і Прісцилла», «Камінний господар».</p>	
<p>Володимир Винниченко (1880–1951) – український письменник, мислитель і політик. Риси світогляду. Огляд творчого доробку. Особливості стилю. Екзистенційна проблематика романістики та драматургії. Конфлікт добра і зла, гріха і святості у п'єсі «Гріх». Композиційна своєрідність,</p>	

	<p>характеристика образів, риси неореалістичного письма. В. Винниченко-художник. ТЛ: екзистенціалізм. МК: образотворче мистецтво – М. Глущенко «Портрет Володимира Винниченка», В. Винниченко «Хутір «Закуток», «Український пейзаж»; кіно – х/ф «Гріх» (режисер – О. Бійма). ЛК. Р. Семків «Пригоди української літератури». С. Процюк «Маски опадають повільно» (біографічний роман). ПЧ. В. Винниченко «Краса і сила», «Ой випила, вихилила...», «Чесність з собою», «Закон», «Memento», «Записки Кирпатого Мефістофіля».</p>	
--	--	--

ВИЗНАЧНІ ЗРАЗКИ ПРОЗИ РАНЬОГО МОДЕРНІЗМУ

<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначає різні аспекти (змістові, формальні, функціональні) 	<p>Оскар Вайлд (1854–1900) – англійський письменник-модерніст. Вплив декадансу та естетизму на творчість митця. «Портрет Доріана Грея». Система образів твору. Моральна деградація Доріана Грея. Символіка роману. Філософська та моральна проблематика,</p>	<p>Виразне читання художніх творів. Аналітико-синтетична робота з художнім текстом: бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, проблематики, особливостей композиції, сюжету, жанру, художнього напрямку (модернізм),</p>
---	--	--

<p>повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), враховуючи індивідуальні особливості учасників комунікації, культурно-історичний контекст і засвідчуючи повне розуміння почутого повідомлення, зокрема його деталей [12 МОВ 1.1.3-1 П]</p> <ul style="list-style-type: none"> пов'язує отримані висновки з більш широким контекстом (зокрема історико-культурним) [12 МОВ 1.4.1-2 П], <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> виявляє та коментує підтекст, авторську позицію, виражені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті), зважаючи на національний і загальнолюдський контекст [12 МОВ 2.2.2-1 П] пояснює вплив на читача (адресата) особливостей змісту та форми (зокрема засобів художньої 	<p>ідеали гедонізму у творі. Риси декадансу, символізму і неоромантизму у творі.</p> <p>ТЛ: <i>декаданс</i>.</p> <p>МК: <i>кіно</i> – х/ф «Доріан Грей» (режисер – О. Паркер).</p> <p>ЛК. Н. Астрахан «Художня філософія мистецтва у романі «Портрет Доріана Грея».</p> <p>Л. Штанько «Естетизм як принцип художньої творчості».</p> <p>ПЧ. <i>О. Вайлд</i> «Кентервільський привид», «Ідеальний чоловік», «Як важливо бути серйозним».</p> <p>Михайло Коцюбинський (1864–1913) – український письменник-імпресіоніст. Огляд творчого доробку. Імпресіоністичний стиль (<i>оглядово</i>). Історія написання новели «Intermezzo». Назва і жанр. Образи й композиція твору. Актуалізація теми ролі митця та призначення мистецтва в суспільстві, гармонії людини з природою. Імпресіоністична естетика твору.</p> <p>ТЛ: <i>імпресіонізм</i> (повторення і</p>	<p>художніх засобів тощо.</p> <p>Психологічні портрети героїв/героїнь художніх творів.</p> <p>Карти конфліктів художніх творів.</p> <p>Інтерпретація символів художніх творів.</p> <p>Сповідь Доріана перед портретом (за твором О. Вайлда).</p> <p>Колаж «Естетизм у житті Доріана».</p> <p>Дискусії:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Доріан винен у своїй деградації, чи він жертва впливу?»; ➤ «Чи має право мистецтво бути “отруйним”?». <p>Есе «Що таке краса: зовнішність чи вчинки?» (за твором О. Вайлда).</p> <p>Рефлексія «Який момент роману «Портрет Доріана Грея» вразив мене найбільше і чому?».</p> <p>Аналіз образів-символів новели «Intermezzo»: Сонця, Ниви, Людей, Матері, Залізної руки міста.</p> <p>Ілюстрації/фотоколажі до образів новели «Intermezzo».</p> <p>Лист до Сонця від імені героя твору (за новелою «Intermezzo»).</p>
--	---	--

<p>виразності) прочитаного тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту, множинного та/або неструктурованого тексту) у їх взаємозв'язку [12 МОВ 2.4.2-2 П]</p> <ul style="list-style-type: none"> • обґрунтовує роль і місце тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) в культурно-історичному процесі, зважаючи на самостійно проведений аналіз різних поглядів, інтерпретацій, оцінок тексту в різних джерелах [12 МОВ 2.4.3-1 П] <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови.</p> <ul style="list-style-type: none"> • обґрунтовує вибір засобів вираження мовлення (зокрема засобів художньої виразності) з урахуванням комунікативної доцільності, стильових і 	<p>поглиблення), <i>етюд</i>.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – М. Жук «Портрет Михайла Коцюбинського», А. Куїнджі «Степ», «Українська ніч», І. Труш «Копиця», М. Бурачек «Влітку»;</p> <p><i>музика</i> – Р. Шуман «Інтермеццо», Й. Брамс «Інтермеццо»;</p> <p><i>театр</i> – вистава «Intermezzo» (режисер – В. Літкевич, Національний академічний драматичний театр ім. І. Франка).</p> <p>«Тіні забутих предків» – художнє осмислення українських традицій і світогляду у повісті. Історія написання. Особливості стилю. Своєрідність відображення гуцульського світу. Філософські та символічно-міфологічні елементи у творі. Утвердження чистоти людських почуттів, єдності людини з природою, оспівування високого кохання. Екранізація повісті.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – В. Яворницький «Дівчина з карпатських гір», І. Труш «Гуцулки біля церкви», «Трембітарі», О. Новаківський «Коляда», «Дзвінка», І. Роп'яник</p>	<p>Дискусія «Природа як ліки: чи актуально це сьогодні».</p> <p>Музичний саундтрек із композицій Р. Шумана, Й. Брамса.</p> <p>Проект «Природа і місто у світовій літературі».</p> <p>Есе «Моє власне інтермеццо: що мене відновлює».</p> <p>Літературна лабораторія: створення власних міні-новел у стилі імпресіонізму.</p> <p>Проекти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Гуцульські звичаї, вірування, обряди в романі «Тіні забутих предків»; ➤ «Фольклорні мотиви у прозі М. Коцюбинського». <p>Есе:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Що означає для мене світ Івана та Марічки» (за «Тіні забутих предків»); ➤ «Любов, що сильніша за смерть: Іван і Марічка як відлуння шекспірівської драми». <p>Інсценізація діалогів Івана та Марічки (за повістю «Тіні забутих</p>
---	---	---

<p>соціокультурних норм [12 МОВ 3.1.2-1 П]</p> <ul style="list-style-type: none"> • усуває недоліки у власному і чужому тексті, аргументує зроблені виправлення, посилаючись на здобуті знання, відповідні авторитетні наукові джерела, мовні норми, з урахуванням власних мовних уподобань [12 МОВ 3.3.2-1 П] <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначає та аналізує мовні засоби індивідуального стилю автора [12 МОВ 4.1.1-2 П] <p>аналізує тексти різної жанрово-стильової належності, зокрема з урахуванням історичного та прагматичного аспектів [12 МОВ 4.1.2-2 П]</p>	<p>«Великдень на Гуцульщині»; кіно – х/ф «Тіні забутих предків» (режисер – С. Параджанов); театр – вистава «Тіні забутих предків» (режисер – І. Урицький, Одеський музично-драматичному театрі ім. В. Василька); балет «Тіні забутих предків» (балетмейстер – В. Шошин, Львівський національний академічний театр опери та балету ім. С. Крушельницької). ЛЖ. М. Рильський «Коцюбинський». О. Черненко «Михайло Коцюбинський – імпресіоніст: образ людини у творчості письменника». М. Слабошпицький «Що записано в книгу життя». Я. Поліщук «І ката, і героя він любив...». О. Михед, П. Михед «Живі. Зрозуміти українську літературу». С. Процюк «Троянда ритуального болю» (біографічний роман). ПЧ. М. Коцюбинський «Дебют», «Сміх», «Він іде», «Лялечка», «Подарунок на</p>	<p>предків»); Саундтрек до повісті «Тіні забутих предків» із використанням гуцульських мелодій, коломийок. Мультимедійна презентація про гуцульський світ у творі М. Коцюбинського. Літературна експедиція – збір матеріалів про гуцульські традиції. Рецензія на фільм С. Параджанова «Тіні забутих предків»: порівняння з літературним твором. Проекти: ➤ «Історичний контекст еміграції українців на початку ХХ ст.» (за новелою «Камінний хрест»); ➤ «Камінний хрест як символ народної пам'яті»; Малюнки/фотоколажі, що відображають символіку твору «Камінний хрест». Дискусії: ➤ «Чи можна залишити рідну землю без втрати себе» (за новелою «Камінний хрест»); ➤ «Еміграція: шанс чи трагедія» (за новелою «Камінний хрест»).</p>
---	---	---

	<p>іменини».</p> <p>Василь Стефаник (1871–1936) – український письменник-експресіоніст. Загальна характеристика творчості. Експресіоністичний стиль новеліста. Історія написання, композиція, проблематика і стильова своєрідність новели «Камінний хрест». Експресіоністична символіка художніх образів твору. ТЛ: експресіонізм. МК: образотворче мистецтво – гравюри до твору (художники – Д. Лазаренко, В. Оленюк); кіно – х/ф «Камінний хрест» (режисер – С. Осика); театр – вистава «Камінний хрест» (режисер – Д. Чиборак, Коломийський академічний обласний український драматичний театр ім. І. Озаркевича). ЛК. О. Черненко «Експресіонізм у творчості Василя Стефаника». О. Михед, П. Михед «Живі. Зрозуміти українську літературу».</p> <p>ПЧ.</p>	<p>Мультимедійна презентація «Тема еміграції в українській літературі».</p> <p>Есе «Трагедія еміграції: чому Іван Дідух залишає рідну землю?» (за новелою «Камінний хрест»).</p> <p>Малюнки/фотоколажі «Символіка роману О. Кобилянської «Земля».</p> <p>Лист від імені Сави до батьків (за твором О. Кобилянської).</p> <p>Щоденник від імені Анни (за твором О. Кобилянської).</p> <p>Дискусії:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Чи може земля бути важливішою за людське життя» (за твором О. Кобилянської); ➤ «Моральний вибір Сави: злочин чи неминучість» (за твором О. Кобилянської). <p>Мультимедійна презентація «Земля у творчості О. Кобилянської».</p> <p>Проекти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Становище селян у Буковині на початку ХХ століття» (за твором О. Кобилянської); ➤ «Роль землі в українській
--	---	---

<p><i>В. Стефаник</i> «Кленові листки», «Злодій», «Діточа пригода», «Марія», «Сини».</p>	<p>культури та літературі».</p>
<p>Ольга Кобилянська (1863–1942) – українська письменниця-модерністка. Мистецькі шукання письменниці. Особливості світогляду. Творчий доробок.</p> <p>«Земля» – найяскравіший зразок українського символізму. Пошук причин першого гріха – провідна ідея твору. Художнє втілення проблем «людина і земля» і «доля людини». Символістська поетика повісті.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – П. Сахро «В. Стефаник, Леся Українка, О. Кобилянська», гравюри до твору (художник – С. Адамович); <i>кіно</i> – х/ф «Земля» (режисери – О. Швачко, А. Бучма); <i>театр</i> – драма «Земля» (режисер – М. Гринишин, Чернівецький музично-драматичний театр ім. О. Кобилянської; режисер – І. Урицький, Національний академічний драматичний театр ім. Лесі Українки; режисер – Д. Петрасян, Національний академічний драматичний театр ім. І. Франка).</p>	<p>Есе:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Земля як благословення і прокляття» (за твором О. Кобилянської); ➤ «Чи може любов до землі стати руйнівною?» (за твором О. Кобилянської); ➤ «Мати в повісті «Земля»: сила, страждання і безсилля перед долею». <p>Дискусія «Чи справді Грегор був тягарем для родини» (за твором Ф. Кафки).</p> <p>Дебати:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Хто винен у трагедії Грегора – родина чи він сам?»; ➤ «Що означає бути людиною?». <p>Проект «Перевтілення в сучасному світі: як виглядає відчуження сьогодні».</p> <p>Емпатійне письмо «Лист Грегору» (за твором Ф. Кафки).</p> <p>Есе:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Мое перевтілення» (за твором Ф. Кафки); ➤ «Якби Грегор міг говорити» (за

	<p style="text-align: center;">АБО</p> <p>«<i>Valse melancholique</i>» як естетичний експеримент – модерністська «музична новела» чи «поема у прозі». Жіночі образи у творі. Утвердження права жінки на свободу вибору життєвого шляху та необхідність умов для її самореалізації. Наскрізний мотив вальсу, що поєднує події в єдине ціле; музика як символ внутрішнього світу героїнь. Неоромантичний стиль твору.</p> <p>МК: <i>музика</i> – Ф. Шопен «<i>Valse melancholique</i>» (етюд); <i>образотворче мистецтво</i> – О. Новаківський «Музика. Портрет дружини»;</p> <p><i>кіно</i> – х/ф «Меланхолійний вальс» (режисер – Б. Савченко).</p> <p>ЛК. О. Михед, П. Михед «Живі. Зрозуміти українську літературу». В. Врублевська «Шарітка з Рунгу» (біографічний роман). О. Саліпа «Оля» (біографічний роман).</p> <p>ПЧ. О. Кобилянська «Царівна», «Людина».</p>	<p>твором Ф. Кафки).</p> <p>Цифрові постери: ключові цитати із художніх творів, символи тощо.</p> <p>Мультимедійні завдання: створення відеосесії або візуальних колажів за мотивами прочитаних художніх творів.</p> <p>Конспектування літературно-критичної статті.</p> <p>Саундтреки до ключових епізодів художніх творів.</p> <p>Альтернативні фінали художніх творів.</p> <p>Щоденник читацьких вражень. Самооцінювання та рефлексія за прочитаними художніми творами.</p>
--	--	---

Франц Кафка (1883–1924) – австрійський письменник-експресіоніст. Теми самотності, відчуження, безсилля людини перед бюрократією у творчості письменника. Екзистенційна тривога героїв творів.

«Перевтілення». Поєднання в новелі реалістичних деталей із фантастичними, абсурдними ситуаціями. Образ Грегора Замзи – образ «маленької людини». Перевтілення героя як вияв глибокої психологічної кризи, втрати ідентичності. Проблема відчуження особистості в родині та дегуманізованому суспільстві. Система символів твору.

МК: *образотворче мистецтво* – Е. Мунк «Крик»;

кіно – х/ф «Кафка» (режисер – С. Содерберг), х/ф «Метаморфози» (режисер – К. Свонтон).

ЛК.
М. Євин «Особливості трактування теми «маленької людини у творі Ф. Кафки «Перевтілення».

ПЧ.
Ф. Кафка «Процес», «Замок».

М. Кундера «Завіса».

З ЛІТЕРАТУРИ ВИСОКОГО МОДЕРНІЗМУ

1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:

- визначає різні аспекти (змістові, формальні, функціональні) повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), враховуючи індивідуальні особливості учасників комунікації, культурно-історичний контекст і засвідчуючи повне розуміння почутого повідомлення, зокрема його деталей [12 МОВ 1.1.3-1 П]
- аргументовано використовує та поєднує різні способи фіксування усного повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), дотримуючись достовірності та засад академічної доброчесності, відповідно до самостійно визначеної мети [12 МОВ 1.2.2-1 П]
- дотримується інформаційної

Гійом Аполлінер (Вільгельм Альберт Володимир Олександр Аполлінарій Костровицький) (1880–1918) – французький поет-авангардист. Еволюція від символізму до сюрреалізму.

Мотиви трагедії війни, крихкості життя, любові та пам'яті в поезії «**Заріzana голубка й водограй**». Символіка образів твору. Плач ліричного героя за загиблими та спроба зберегти пам'ять.

ТЛ: *сюрреалізм, каліграма.*

МК: *образотворче мистецтво* – П. Пікассо «Портрет Гійома Аполлінера», «Аполлінер і його друзі», «Голубка миру»;

музика – вокальні композиції (слова – Гійом Аполлінер, композитори – Ф. Пуленк, Л. Дюре, Д. Мійо, Л. Ферре, А. Капле та ін.).

ЛК.

І. Мазніченко «Творчість Гійома Аполлінера як арт-критика у мистецтвозавчому ракурсі».

Виразне читання художніх творів. **Аналітико-синтетична робота з художнім текстом:** бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, мотиву, проблематики, особливостей композиції, сюжету, жанру, художнього напрямку тощо.

Аналітичне читання з виділенням художніх засобів (символи, метафори, звукові образи).

Характеристика образів ліричних героїв, персонажів творів.

Інтерпретація символу голубки в різних культурах (за твором Гійома Аполлінера).

Визначення **ключових символів** твору Гійома Аполлінера та їх значення.

Власні **символи, каліграми** на тему миру.

Обговорення гуманістичних ідей, актуалізованих у вірші Гійома Аполлінера: несприйняття війни, прагнення миру, цінність людських

<p>гігієни, виявляє та розрізняє в усному повідомленні різні види маніпуляції, неправдиву інформацію і пропаганду [12 МОВ 1.4.2-1 П]</p> <ul style="list-style-type: none"> пов'язує отримані висновки з більш широким контекстом (зокрема історико-культурним) [12 МОВ 1.4.1-2 П], досліджує роль вербальних та невербальних засобів у розпізнаванні емоційних реакцій співрозмовника та емоційній саморегуляції в різних ситуаціях спілкування [12 МОВ 1.7.1-1 П] <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> виявляє та коментує підтекст, авторську позицію, виражені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті), зважаючи на національний і загальнолюдський контекст [12 МОВ 2.2.2-1 П] 	<p>ПЧ. Г. Аполлінер «Міст Мірабо», «Лорелея», «Відповідь запорізьких козаків турецькому султанові», збірки поезії «Алкоголі», «Каліграми».</p> <hr/> <p>Тріумф і трагедія Розстріляного відродження 1920-х років в Україні. (оглядово).</p> <p>Павло Тичина (1891–1967) – український письменник. Поетичний стиль і світогляд митця. Ідея «космічного оркестру». Збірки «Сонячні кларнети», «Замість сонетів і октав»: мотиви й образи. Асоціативність, музичність і символіка поезій.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – М. Жук «Портрет поета Павла Тичини»; <i>кіно</i> –х/ф «Будинок «Слово» (режисер – Т. Томенко); <i>телефільм-спектакль</i> «МУР. Ти [Романтика] в кіно»; <i>музика</i> – реп-мюзикл «МУР «Ти [Романтика]» (режисер – О. Хоменко).</p> <p>Вірш «Арфами, арфами...» – тонке художнє втілення гармонії людини й природи. Звукові образи твору, персоніфікація природи.</p> <p>ТЛ: <i>кларнетизм.</i></p>	<p>почуттів.</p> <p>Дискусія «Роль мистецтва у збереженні пам'яті» (за твором Гійома Аполлінера).</p> <p>Дебати «Чи може поезія бути формою протесту проти насильства?» (за твором Гійома Аполлінера).</p> <p>Ілюстрування образів (малюнки голубки, водограю як символів життя й втрати).</p> <p>Групова робота: «карта символів» твору Гійома Аполлінера.</p> <p>Презентації про життя та творчість митців Розстріляного відродження.</p> <p>Робота з цитатами.</p> <p>Емоційні карти ліричних творів.</p> <p>Дослідження:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Розстріляне відродження як духовний феномен»; ➤ «Маніпуляція і правда»: аналіз використання владою пропаганди й цензури у 1920-х рр. проти митців Розстріляного відродження; порівняння історичних прикладів із сучасними цифровими
---	--	---

<ul style="list-style-type: none"> • пояснює вплив на читача (адресата) особливостей змісту та форми (зокрема засобів художньої виразності) прочитаного тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту, множинного та/або неструктурованого тексту) у їх взаємозв'язку [12 МОВ 2.4.2-2 П] • обґрунтовує роль і місце тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) в культурно-історичному процесі, зважаючи на самостійно проведений аналіз різних поглядів, інтерпретацій, оцінок тексту в різних джерелах [12 МОВ 2.4.3-1 П] • аргументовано використовує та поєднує різні способи фіксування інформації з одного або кількох текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів), дотримуючись достовірності і засад академічної доброчесності, відповідно до самостійно визначеної мети [12 МОВ 2.6.1-1 П] <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема</p>	<p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – А. Куїнджі «Рання весна», М. Беркос «Цвіт яблуні», К. Білокур «Напровесні», В. Зарецький «Вітер весни»; <i>музика</i> – «Арфами, арфами...» (слова – П. Тичина, музика і виконання – А. Пивоваров, Є. Хмара та ін.).</p> <p>Інтимна лірика поета. «О панно Інно...» – спогади та біль утрати кохання. Художня образність і глибокий психологізм ліричного монологу митця. Асоціативний ряд спогаду про втрачене кохання. Фоносимволіка твору. ТЛ: <i>фоносимволіка</i>.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – Ф. Кричевський «Дівчина з косами», М. Жук «Біле і чорне»; <i>музика</i> – «О панно Інно...» (слова – П. Тичина, композитор – В. Морозов).</p> <p>Громадянська лірика поета. «Пам'яті тридцяти» – уславлення героїзму, жертвовності та патріотизму молоді в бою під Крутами. Поєднання трагічного та героїчного у вірші. Символіка «тридцяти». Творчий занепад митця під тиском комуністичного режиму.</p>	<p>маніпуляціями (фейкові новини, боти, дезінформація тощо).</p> <p>Порівняння інтимної та пейзажної лірики (П. Тичина).</p> <p>Власні вірші у стилі «кларнетизму».</p> <p>Проект «Футуризм у літературі, дизайні, музиці, рекламі».</p> <p>Звукова карта міста: запис звуків і створення «урбаністичного саундтреку» (за творами М. Семенка).</p> <p>Фотоекскурсія «Мое місто у стилі футуризму».</p> <p>Проект «Неокласики і європейська традиція» (за творчістю поетів-неокласиків).</p> <p>Квест «Знайди античний код у творах неокласиків» (за творчістю поетів-неокласиків).</p> <p>Дискусія «Чи може ідея виправдати злочин?» (за новелою М. Хвильового «Я (Романтика)»).</p> <p>Рольова гра: внутрішній монолог героя «Я (Романтика)».</p>
---	--	---

<p>інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • обґрунтовує вибір засобів увиразнення мовлення (зокрема засобів художньої виразності) з урахуванням комунікативної доцільності, стильових і соціокультурних норм [12 МОВ 3.1.2-1 П] <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначає та аналізує мовні засоби індивідуального стилю автора [12 МОВ 4.1.1-2 П] • аналізує тексти різної жанрово-стильової належності, зокрема з урахуванням історичного та прагматичного аспектів [12 МОВ 4.1.2-2 П] 	<p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – О. Климко «Бій під Крутами» (поштівка), І. Крислач «Крути», С. Пащук «Крути»;</p> <p><i>скульптура</i> – пам'ятник Героям Крут на Аскольдовій могилі (м. Київ);</p> <p><i>музика</i> – «Пам'яті тридцяти» (слова – П. Тичина, музика і виконання – М. Бурмака);</p> <p><i>кіно</i> – х/ф «Крути 1918» (режисер – О. Шапарев).</p> <p>Творчий занепад митця під тиском комуністичного режиму.</p> <p>ЛЖ.</p> <p>В. Стус «Феномен доби».</p> <p>Н. Суровцова «Спогади».</p> <p>С. Тельнюк «Павло Тичина».</p> <p>Г. Клочек «Ранній Павло Тичина».</p> <p>ПЧ.</p> <p><i>П. Тичина</i> «Ви знаєте, як липа шелестить...», «Не Зевс, не Пан...», «Золотий гомін», «В космічному оркестрі», «Одчиняйте двері...», «Скорбна мати», «Похорон друга», «Сковорода».</p>	<p>Дебати «Чому тоталітаризм здається всесильним?» (за твором Миколи Хвильового).</p> <p>Літературний колаж із образів художніх творів.</p> <p>Інсценізація уривків художніх творів.</p> <p>Дискусії:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Місто: простір можливостей чи випробувань?» (за твором В. Підмогильного); ➤ «Мова як маркер національної ідентичності» (за твором М. Куліша); ➤ «Як мова впливає на здатність мислити?» (за твором М. Куліша). <p>Інфографіка «Життя Галілея в датах» (за твором Б. Брехта).</p> <p>Таблиця «Галілей: вчинок – мотив – наслідок» (за твором Б. Брехта).</p> <p>Моральний портрет Галілея.</p> <p>Дебати:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Чи мав Галілей право зректися своїх відкриттів заради життя?»;
--	---	---

<p>Михайль Семенко (1892–1937) – український поет-футурист, новатор, експериментатор. Український авангардизм. Урбаністичні мотиви лірики митця.</p> <p>Вірш «Місто» – пошуки нових форм спілкування за допомогою звуків, символів і ритмів.</p> <p>ТЛ: <i>авангард, футуризм.</i></p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – О. Екстер «Футуристична композиція», О. Богомазов «Міський пейзаж», К. Малевич «Супрематична композиція»;</p> <p><i>скульптура</i> – О. Архипенко «Карусель П'єро»;</p> <p><i>кіно</i> – х/ф «Будинок «Слово» (режисер – Т. Томенко); телефільм-спектакль «МУР. Ти [Романтика] в кіно»;</p> <p><i>музика</i> – реп-мюзикл «МУР. Ти [Романтика]» (режисер – О. Хоменко).</p> <p>ЛК.</p> <p>А. Біла «Український літературний авангард: пошуки, стильові напрями».</p> <p>Ю. Ковалів «Михайль Семенко».</p> <p>ПЧ.</p> <p><i>М. Семенко</i> «П'єро задається», «П'єро</p>	<p>➤ «Що важливіше – істина чи безпека?» (за твором Б. Брехта).</p> <p>Інсценізації у стилі епічного театру.</p> <p>Дискусія «Чи може наука бути поза мораллю?» (за твором Б. Брехта).</p> <p>Групова робота: складання «карти конфліктів» у п'єсі Б. Брехта (наука, влада, мораль, особистість).</p> <p>Проект «Наукова революція XVII століття».</p> <p>Опрацювання понять «фейк», «пропаганда», «цензура» на події художніх творів (за твором «1984»).</p> <p>Дебати «Чи може окрема людина протистояти системі?» (за твором «1984»).</p> <p>Есе «Що означає бути людиною в нелюдські часи» (за романом У. Самчука «Марія»).</p> <p>Дослідження «Голодомор у художньому тексті та архівних свідченнях».</p> <p>Інсценізація: декламація поезії Є. Маланюка в поєднанні з музикою та візуальним рядом.</p>
---	---

	<p>кохас», «Бажання», «Блимно і крапно...».</p>	<p>Проект «Українська поезія як зброя духовного опору» (за творами Є. Маланюка).</p> <p>Есе «Чи може мистецтво бути зброєю?» (за поезією Є. Маланюка).</p>
	<p>Поети-неокласики (Микола Зеров, Максим Рильський, Михайло Драї-Хмара, Павло Филипович, Юрій Клен та ін.) (оглядово). Риси неокласицизму як мистецького стилю.</p> <p>Мотив гармонії, краси людини і природи, щастя кохання у вірші Максима Рильського «У теплі дні збирання винограду...». Класична форма сонета, антична екзотика.</p> <p>МК: <i>скульптура</i> – пам'ятник М. Рильському (скульптор – П. Остапенко, м. Київ); <i>образотворче мистецтво</i> – І. Кричевський «Беатріче», С. Роза «Одіссей і Навсікая»; <i>кіно</i> –х/ф «Будинок «Слово» (режисер – Т. Томенко); <i>музика</i> – реп-мюзикл «МУР. Ти [Романтика]» (режисер – О. Хоменко); <i>кіно</i> – телефільм-спектакль «МУР. Ти [Романтика] в кіно».</p> <p>ЛК. Л. Новиченко «Поетичний світ Максима</p>	<p>Колаж «Світ Довженкового дитинства».</p> <p>Міні-відео «Моя Десна»: про власне місце сили.</p> <p>Проекти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Автобіографічний контекст творчості О. Довженка як письменника і кінорежисера»; ➤ «Природа як джерело натхнення у творчості О. Довженка». <p>Есе «Моє дитинство як джерело сили».</p> <p>Постери/комікси із ключовими цитатами та образами художніх творів.</p> <p>Літературний колаж із образів художніх творів.</p> <p>Інсценізація уривків художніх творів.</p> <p>Читацький щоденник: особисті враження від прочитаних творів.</p>

	<p>Рильського».</p> <p>Д. Наливайко «Українські неокласики і класицизм».</p> <p>В. Панченко «Повість про Миколу Зерова».</p> <p>ПЧ.</p> <p><i>М. Рильський</i> «На білих островах», «Молюсь і вірю...», «Солодкий світ», «На узліссі», «Слово про рідну матір», «Троянди й виноград».</p> <p><i>М. Драй-Хмара</i> «Лебеді».</p> <p><i>М. Зеров</i> «Обри», «Kosmos», «Аргонавти», «Арістарх», «Брама Заборовського», «Київ –традиція».</p> <p>Микола Хвильовий (1893–1933) – український письменник, лідер покоління Розстріляного відродження. Доля і творча еволюція митця. Огляд творчості. Риси імпресіоністичного стилю.</p> <p>«Я (Романтика)». Проблема вибору між обов'язком перед «ідеєю загірньої комуні» і людськими почуттями в новелі. Трагедія фанатизму та духовної деградації. Мотив материнської любові як вершини гуманізму. Втілення різноманітних психотипів в образах «Я»,</p>	<p>Тестові завдання для самоконтролю учнів/учениць.</p>
--	--	--

<p>матері, доктора Тагабата, Андрюші, дегенерата. Естетика імпресіонізму у творі.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – М. Жук «Портрет Миколи Хвильового», А. Петрицький «Інваліди (Мати)», «Харків уночі»;</p> <p><i>музика</i> – реп-мюзикл «МУР. Ти [Романтика]» (режисер – О. Хоменко);</p> <p><i>кіно</i> – телефільм-спектакль «МУР. Ти [Романтика] в кіно».</p> <p>ЛЖ. В. Пахаренко «Поєдинок з Лефіяфаном». О. Михед, П. Михед «Живі. Зрозуміти українську літературу».</p> <p>ПЧ. <i>Микола Хвильовий</i> «Мати», «Редактор Карк», «Синій листопад», «Україна чи Малоросія?».</p> <p><i>Г. Косинка</i> «Мати», «Анкета».</p>	
<p>Валеріян Підмогильний (1901–1937) – український письменник, майстер інтелектуальної прози. Доля митця. Огляд творчості.</p> <p>Роман «Місто». Шлях самоствердження, етична деградація героя роману. Конфлікт між матеріальним і духовним</p>	

<p>у творі. Символіка міста як простору морального випробування. Неореалістична естетика роману.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – І. Іванов «Місто», Д. Бурлюк «Час», О. «Трамвай», М. Бурачек «Міський пейзаж»;</p> <p><i>музика</i> – реп-мюзикл «МУР. Ти [Романтика]» (режисер – О. Хоменко);</p> <p><i>кіно</i> – телефільм-спектакль «МУР. Ти [Романтика] в кіно».</p> <p>ЛК.</p> <p>В. Мельник «Суворий аналітик доби».</p> <p>О. Михед, П. Михед «Живі. Зрозуміти українську літературу».</p> <p>ПЧ.</p> <p>В. Підмогильний «Третя революція», «Син», «Ваня».</p>	<p>Микола Куліш (1892–1937) – український драматург. Розвиток вітчизняного театру у 1920-х роках. Доля митця. Національний і загальнолюдський зміст його драматургії.</p> <p>Проблеми національної свідомості та самоідентифікації у «філологічному водевілі» «Мина Мазайло». Мовне</p>
---	---

питання як символ духовної належності. Сатиричне зображення російського шовінізму, міщанства, кар'єризму, духовної обмеженості в комедії. Риси експресіонізму у творі.

МК: *образотворче мистецтво* – А. Петрицький «Портрет Миколи Куліша»;

кіно – х/ф «Мина Мазайло» (режисер – С. Проскурня); телефільм-спектакль «МУР. Ти [Романтика] в кіно»;

музика – реп-мюзикл «МУР. Ти [Романтика]» (режисер – О. Хоменко);

театр – вистава «Мина Мазайло» (режисер – В. Гавура, Національний академічний драматичний театр ім. Лесі Українки), вистава «Передчуття Мيني Мазайла» (режисер – В. Малахов, Театр на Подолі, м. Київ).

ЛК.

В. Панченко «Арки і шибениці: (драматургія Миколи Куліша)».

ПЧ.

Микола Куліш «Патетична соната», «Народний Малахій».

Остан Вишня «Моя автобіографія», «Ярмарок», «Чухраїнці», «Сом».

<p>Бертольт Брехт (1898–1956) – німецький драматург, засновник епічного театру. Особливості експресіоністичного стилю митця.</p> <p>«Життя Галілея» – епічна драма з елементами історичної хроніки. Паралелі між історичними подіями та сучасністю автора. Філософський зміст драми. Суперечливість образу головного героя. Відповідальність ученого за наслідки відкриттів.</p> <p>ТЛ: <i>епічний театр, ефект відчуження.</i></p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – гравюри та малюнки Галілея (фази Місяця, Юпітер і його супутники тощо); <i>кіно</i> – х/ф «Життя Галілея» (режисер – Дж. Лоузі).</p> <p>ЛК. О. Чирков «Бертольт Брехт: Життя і творчість».</p>	<p>ПЧ. <i>Б. Брехт</i> «Матінка Кураж та її діти», «Балада про Мазепу».</p> <p>Тема Голодоморів в українській літературі. Улас Самчук (1905–1987) – український письменник. «Той, хто відкрив Україну світові»: доля</p>
--	--

У. Самчука, огляд творчості.
 Роман-хроніка «**Марія**» – перше в світі художнє втілення трагедії колективізації і Голодомору 1933 р. Панорама життя українського села перших десятиліть ХХ ст. Жанр та особливості композиції. Проблематика твору. Основні образи роману.

МК: *образотворче мистецтво* – Н. Марченко «Мати 1993-го», М. Юрків-Яроцька «Мадонна Голодомору – 33», В. Цимбал «Рік 1933»;
музика – Є. Мовчан «Дума про Голод»;
скульптура – меморіальна скульптура «Гірка пам'ять дитинства» (скульптори – П. Дроздовський, М. Обезюк, м. Київ).

ЛК.
 М. Жулинський «Виконати свій обов'язок перед собою і нацією».
 Ю. Бондаренко «Роман-хроніка Уласа Самчука “Марія”: Україна між космосом та історією».

ПЧ.
 У. Самчук «Волинь», «Народ чи чернь?».
 В. Барка «Жовтий князь».
 Б. Антоненко-Давидович «Протеже дяді

<p>Васі». <i>Є. Гуцало</i> «Голодомор». <i>А. Дімаров</i> «Самосуд». <i>О. Мак</i> «Каміння під косою».</p>	
<p>Джордж Орвелл (Ерік-Артур Блер) (1903–1950) – англійський письменник. Роман «1984» – антиутопія про тоталітарну державу майбутнього. Система художніх образів роману. Проблеми дегуманізації суспільства, маніпуляції інформацією та історією у творі. МК: <i>кіно</i> – х/ф «Тисяча дев'ятсот вісімдесят чотири» (режисер – М. Редфорд); <i>театр</i> – вистава «1984» (режисер – С. Павлюк, Театр на Подолі, м. Київ). ЛК. М. Іконнікова «Особистість VS тоталітаризм у романі Дж. Орвелла «1984»». Р. Семків «Як писали класики».</p> <p>ПЧ. <i>Р. Бредбері</i> «451 градус за Фаренгейтом». <i>Дж. Орвелл</i> «Колгосп тварин».</p>	
<p>Євген Маланюк (1897–1968) як</p>	

представник «празької школи» українських поетів. Поет, мислитель-публіцист, мистецтвознавець, критик. Огляд життя і творчості. Мотиви ствердження української ідентичності. Поєднання європейської культурної традиції та української тематики.

Вірш «**Уривок з поеми**» – художнє осмислення боротьби вільнолюбних предків за свободу і гідність, віра в перемогу над російськими загарбниками.

Мотиви національної самокритики, оскарження міщанства, пасивності, раболіпства в есе «**Малоросійство**».

МК: *образотворче мистецтво* – А. Наєждін «Співець Степової Еллади. Портрет Євгена Маланюка», Н. Хасевич «22 січня – День Української Державности», «Повстанці у наступі» (дереворити);

архітектура – Національний історико-культурний заповідник «Гетьманська столиця» (м. Батурин Чернігівської обл.).

ЛК.
Л. Куценко «Dominus Маланюк: тло і

постать».
Р. Семків «Пригоди української літератури».

ПЧ.

Є. Маланюк «Сучасники», «Діва-Обида», «Один вечір», «Стилет чи стилос?», «Варязька балада», «Невичерпальність», «Навіть снитись мені не хочеш...», «Книга спостережень».

Олександр Довженко (1894–1956) – український митець, «поет кіно». Доля письменника. Проблематика творчості, риси неоромантичного й експресіоністичного стилю.

«**Зачарована Десна**» – кіноповість про духовну суть і неповторність українського світу, про диво дитинства. Автобіографічна основа. Поєднання різних епох. Два ліричні герої: дитина і зріла людина. Уславлення пам'яті роду і краси рідного краю.

ТЛ: кіноповість.

МК: образотворче мистецтво – А. Горська «Олександр Довженко», Г. Варкач «Деснянські обрії»; скульптура – пам'ятник О. Довженку (скульптор – Л. Козуб, м. Київ).

	<p>ЛЖ. І. Кошелівець «Олександр Довженко», Л. Тарнашинська «Україна в огні». Війна 2022 крізь призму Довженка: 100 днів протиСТОяння». С. Процюк «Четверо надвечірніх сердець» (біографічний роман).</p> <p>ПЧ. О. Довженко «Земля», «Україна в огні», «Щоденник».</p>	
--	--	--

12 КЛАС
ДРУГИЙ ЦИКЛ. ПРОФІЛЬНИЙ
ВЕРШИНИ СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета	Види навчальної діяльності (за вибором)
ВСТУП		
<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначає стратегії пошуку інформації з урахуванням особливостей повідомлення (стилю, жанру, структури тощо) [12 МОВ 1.3.1-1 П] <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • використовує, зокрема адаптує, подану в тексті або кількох текстах інформацію в умовах іншого 	<p>Свобода митця та її межі. Сенс творчості. МК: <i>образотворче мистецтво</i> – І. Марчук «Скажи мені правду», П. Малишко «У пошуках натхнення».</p> <p>ПЧ. Самостійно прочитані учнями/ученицями художні твори.</p>	<p>Аналітичне читання уривків із творів різних авторів із акцентом на проблему свободи митця/мисткині.</p> <p>Порівняльний аналіз: зіставлення позицій українських і світових митців/мисткинь щодо меж творчості.</p> <p>Дебати «Чи має мистецтво бути абсолютно вільним?».</p> <p>Проект «Свобода митця/мисткині у ХХ–ХХІ століттях» (презентації про авторів/авторок-жертв цензури).</p> <p>Онлайн-дослідження «Межі свободи митця/мисткині в цифровому середовищі».</p> <p>Круглий стіл «Свобода митця/мисткині в умовах війни та цензури».</p> <p>Есе «Що для мене означає свобода творчості?».</p>

<p>контексту [12 МОВ 2.2.4-1 П]</p> <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> організовує онлайн-взаємодію та керує процесом онлайн-взаємодії (зокрема онлайн-дискусії), зважаючи на міжкультурне різноманіття і використовуючи різні стратегії для налагодження ефективної комунікації її учасників відповідно до ситуації [12 МОВ 3.2.2-1 П] 		
<p>ШЕДЕВРИ ЛІТЕРАТУРИ ПІЗНЬОГО МОДЕРНІЗМУ</p>		
<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> пов'язує отримані висновки з більш широким контекстом (зокрема 	<p>Ернест-Міллер Гемінгвей (1899–1961) – американський письменник, лауреат Нобелівської премії.</p> <p>«Старий і море» – повість-притча. Лінійна композиція твору. Символіка образів твору. Утвердження у творі думки – справжня велич людини полягає</p>	<p>Виразне читання художніх текстів.</p> <p>Аналітико-синтетична робота з художнім текстом: бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, мотиву, проблематики, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів тощо.</p>

<p>історико-культурним) [12 МОВ 1.4.1-2 П]</p> <ul style="list-style-type: none"> дотримується інформаційної гігієни, виявляє та розрізняє в усному повідомленні різні види маніпуляції, неправдиву інформацію і пропаганду [12 МОВ 1.4.2-1 П] пояснює причини виникнення розбіжностей в інтерпретації фактів, явищ, подій, зокрема підтверджуючи це результатами аналізу мовних засобів, що забезпечують формування відповідного підтексту [12 МОВ 1.4.3-1 П] обґрунтовує, враховуючи різні погляди, ідеї та переконання, власну позицію щодо широкого кола особистісно та суспільно актуальних проблем, зокрема порушених у художньому тексті, медіатексті [12 МОВ 1.6.1-1 П] <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та</p>	<p>в здатності боротися й завжди залишатися гідною особистістю.</p> <p>ТЛ: <i>«принцип айсберга».</i></p> <p>МК: <i>кіно – х/ф «Старий і море» (режисер – Дж. Стерджес).</i></p> <p>ЛК. Д. Затонський «Ернест Гемінгуей – письменник і людина». І. Драч «Пам'яті Гемінгуея». К. Бейкер «Гемінгвей. Історія життя» (біографічний роман).</p> <p>ПЧ. <i>Е. Гемінгвей «Прощай, зброе!»</i>, «Кішка на дощі», «Кіліманчарські сніги», «По кому по дзвін», «І сходить сонце».</p> <p>Хорхе Луїс Борхес (1899–1986) – аргентинський письменник. «Алеф» – філософське оповідання, метафора нескінченності та прагнення людини до абсолютного знання. Символіка «Алефа» як точки, що містить у собі весь Всесвіт. Поєднання реального та фантастичного у творі.</p> <p>ТЛ: <i>магічний реалізм.</i></p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво – М. К. Ешер «Нескінченні сходи», «Руки,</i></p>	<p>Характеристика образів персонажів художніх творів.</p> <p>Дискусії:</p> <ul style="list-style-type: none"> «Чи можна назвати Сантьяго переможцем?» (за повістю «Старий і море»); «Що означає бути гідним у поразці?» (за повістю «Старий і море»). <p>Аналіз символів твору «Старий і море».</p> <p>Есе «Моя боротьба за мрію» (за повістю «Старий і море»).</p> <p>Дискусія «Чи може людина осягнути абсолютне знання?» (за твором «Алеф»).</p> <p>Малюнок/колаж «Мій власний художній образ нескінченності».</p> <p>Есе «Що для мене означає нескінченність» (за твором «Алеф»).</p> <p>Дискусія «Чудо чи буденність? Як сприймається надприродне в звичайному житті» (за твором «Стариган із крилами»).</p> <p>Дебати «Чи здатна людина</p>
--	---	--

<p>використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • виявляє та коментує підтекст, авторську позицію, виражені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті), зважаючи на національний і загальнолюдський контекст [12 МОВ 2.2.2-1 П] • коментує естетичну та мистецьку цінність прочитаного тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) в культурно-історичному контексті, наводить аргументи для підтвердження наданих коментарів, зокрема посилаючись на авторитетні наукові джерела [12 МОВ 2.3.1-1 П] • визначає естетичний і прагматичний потенціал прочитаного тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту, множинного та/або неструктурованого тексту), зважаючи на особливості його змісту та форми у їх взаємозв'язку [12 МОВ 2.4.2-1 П] • пояснює вплив на читача (адресата) особливостей змісту та форми (зокрема засобів художньої 	<p>що малюють», «Водоспад», «Межа круга III», С. Далі «Наполегливість пам'яті», Дж. де Кіріко «Туга за нескінченним»; <i>цифровий арт</i> – Vaskange «Безкінечна картинка».</p> <p>ЛК. В. Кузьменко «У всесвіті слова». О. Пронкевич «Про лауреата премії Сервантеса Хорхе Луїса Борхеса».</p> <p>ПЧ. <i>Х. Л. Борхес</i> «Вавилонська бібліотека». <i>Х. Кортасар</i> «Менади», «Захоплений дім».</p> <p>АБО <i>Габріель Гарсія Маркес</i> (1927–2014) – колумбійський письменник, лауреат Нобелівської премії. Оповідання «<i>Стариган із крилами</i>» – зразок магічного реалізму. Поєднання у творі фантастичного й реального. Застереження людства від духовного падіння, байдужості й корисливості, заклик до любові та співчуття у творі.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – І. Босх «Вознесіння праведних».</p>	<p>прийняти чудо?» (за твором «Стариган із крилами»).</p> <p>Есе «Мої дії при появі ангела в моєму житті»(за твором «Стариган із крилами»).</p> <p>Відеоесе «Магічний реалізм у житті та мистецтві» (за творами Х. Л. Борхеса, Г. Г.Марекса).</p> <p>Фотоколаж «Буденність і чудо».</p> <p>Медіааналіз: образ Голдена в поп-культурі (за твором Дж. Д. Селінджера).</p> <p>Плейлист: добірка сучасних пісень, що могли б відображати внутрішній стан Голдена.</p> <p>«Instagram»-стрічка Голдена з дописами та коментарями.</p> <p>Дебати «Голден – бунтар чи жертва?» (за твором «Ловець в житах»).</p> <p>Есе:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Що означає бути чесним із собою?» (за твором «Ловець в житах»); ➤ «Що означає бути “ловцем у житті” сьогодні?» (за твором «Ловець в житах»).
---	---	---

<p>виразності) прочитаного тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту, множинного та/або неструктурованого тексту) у їх взаємозв'язку [12 МОВ 2.4.2-2 П]</p> <ul style="list-style-type: none"> експериментує з текстом за самостійно визначеною творчою стратегією з урахуванням особливостей аудиторії (змінює стиль, жанр, рід тощо) [12 МОВ 2.7.1-1 П] <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> створює тексти різної жанрово-стильової належності (зокрема художні тексти, медіатексти) відповідно до індивідуальних і суспільних потреб на засадах академічної доброчесності [12 МОВ 3.1.1-1 П] представляє створені тексти 	<p>ЛК. Д. Затонський «Ще один Габріель Гарсія Маркес». Ю. Покальчук «Сучасна латино-американська проза». М. Фока «Природа магічного у творчості Габріеля Гарсія Маркеса». В. Кузьменко «У всесвіті слова».</p> <p>ПЧ. <i>Г. Г. Маркес</i> «Полковникові ніхто не пише», «Хроніка смерті, про яку всі знали задалегідь», «Сто років самотності».</p> <p>Джером Девід Селінджер (1919–2010) – американський письменник. «Ловець в житах» – психологічний роман. Зображення у творі болісного переходу від юності до дорослого життя, пошуку сенсу існування, конфлікту між щирістю та фальшивістю світу. Протиставлення матеріального прогресу й духовної деградації. Проблеми самотності та відчуження підлітка, пошуку ним власної ідентичності та життєвих орієнтирів. Щира сповідь головного героя. Риси неореалізму у творі.</p>	<p>Групова робота: створення «портретів» шістдесятників (біографія + цитата + ключова ідея). Аналіз літературознавчих праць радянської доби про твори - шістдесятників, визначення мовних прийоми дискредитації. Ілюстрації до художніх творів шістдесятників. Дискусії: ➤ «Чи є поезія формою громадянського спротиву?»; ➤ «Які цінності митців-шістдесятників актуальні для сучасної молоді?».</p> <p>Рольова гра «Цензор і поет». Есе «Що означає бути шістдесятником сьогодні?» Дискусія «Патріотизм у поезії: щирість чи декларація».</p> <p>Проекти: ➤ «Поезія Василя Симоненка як голос покоління»; ➤ «Образ України в поезії шістдесятників».</p> <p>Інсценізація поетичного читання з музичним супроводом (за творами</p>
---	--	---

<p>(зокрема художні тексти, медіатексти) в різний спосіб, за потреби аргументуючи власну позицію та виявляючи творчу індивідуальність [12 МОВ 3.1.1-2 П]</p> <ul style="list-style-type: none"> • представляє створені тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) в різний спосіб, за потреби аргументуючи власну позицію та виявляючи творчу індивідуальність [12 МОВ 3.1.1-2 П] 	<p>МК: кіно – «За прірвою у житті» (режисер – Д. Стронг); музика – пісня «Who Wrote Holden Caulfield?» (виконання – гурт «Green Day»).</p> <p>ЛК. В. Кузьменко «У всесвіті слова».</p> <p>ПЧ. Д. Д. Селінджер «Добре ловиться рибка-бананка», «Тупташка-невдашка» (зі збірки «Дев'ять оповідань»).</p>	<p>В. Симоненка).</p> <p>Музичний вернісаж: виконання пісень на слова В. Симоненка.</p> <p>Проект «Історичний контекст поезії В. Стуса: репресії проти українських дисидентів у 1970–1980-х роках».</p> <p>Ілюстрації / фотоколажі до образів віршів В. Стуса.</p> <p>Дискусії:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Символи України: чому калина стала образом незламності» (за творами В. Стуса); ➤ «Чи може поезія бути формою спротиву?»; ➤ «Особиста пам'ять і пам'ять народу: що важливіше?».
<p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначає та аналізує мовні засоби індивідуального стилю автора [12 МОВ 4.1.1-2 П] • визначає та аналізує функції мовних засобів у текстах різної жанрово-стильової належності для використання у власному мовленні [12 МОВ 4.1.1-3 П] • аналізує тексти різної жанрово- 	<p>Феномен шістдесятництва. Передумови, представники, ідеї, еволюції шістдесятників (оглядово). Василь Симоненко (1935–1963) – український поет-шістдесятник. Риси неоромантичного стилю. Гуманістичні й патріотичні мотиви творчості. Поєднання інтимного й громадянського. Символіка, афористичність, глибокий підтекст поезії. Простота й щирість художнього слова В. Симоненка.</p> <p>МК: образотворче мистецтво – А. Горська – портрети В. Симоненка, В. Зарецький «Вишневий вітер», О. Заливаха «Танок», В. Клименко «Портрет Василя Симоненка».</p>	<p>Мультимедійна презентація «Василь Стус – поет незламності».</p> <p>Літературний вечір пам'яті з читанням поезій Василя Стуса.</p> <p>Есе «Пам'ять як духовна сила людини» (за творами В. Стуса).</p> <p>Поетичний експеримент: складання власного вірша з асоціативних слів, що виникли під час читання творів шістдесятників.</p>

<p>стильової належності, зокрема з урахуванням історичного та прагматичного аспектів [12 МОВ 4.1.2-2 П]</p>	<p>«Задивляюся у твої зіниці...» – щире синівське зізнання в любові до України, заклик до духовного відродження нації, звільнення від колоніального ярма.</p> <p>АБО</p> <p>«Гранітні обеліски...» – історія створення вірша, гнівне оскарження комуністичного режиму у творі. Художня довершеність у розкритті мотиву.</p> <p>АБО</p> <p>«Буду тебе ждати там, де вишня біла...» – мотив зародження першого кохання в душі ліричного героя.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – Н. Хасевич «Воля народам, воля людині» (дереворит), М. Бабак «Де ви тепер, кати мого Народу?», Маб Грейвз «Україна» (триптих) Т. Гордова «Ну, скажи, хіба не фантастично...», В. Зарецький «Поцілунок»; <i>музика</i> – пісня «Не моя» (слова – В. Симоненка, музика і виконання – гурт «Kozak System»); мюзикл «Ребелія» (режисер – О. Хоменко); пісня «Ти знаєш, що ти людина» (слова – В. Симоненка, музика і виконання – А. Пивоваров).</p>	<p>Презентація «Григір Тютюнник як майстер психологічної новели».</p> <p>Дискусія «Чи можна назвати Марфу щасливою у своєму коханні?» (за твором Гр. Тютюнника).</p> <p>Рольова гра: інсценізація сцени передачі листа (за твором Гр. Тютюнника).</p> <p>Групова робота: створення «карти символів» новели (зозуля, лист, дорога, любов).</p> <p>Дебати «Що важливіше – особисте щастя чи жертвність заради іншого?» (за твором Гр. Тютюнника).</p> <p>Проект «Тема любові й жертвності в українській літературі».</p> <p>Контекстуальний аналіз: дослідження теми репресій у літературі ХХ ст.</p> <p>Есе «Чи може кохання бути жертвним?»</p> <p>Дискусія «Чи може кохання подолати соціальні бар'єри?» (за кіноповістю «Історія одного кохання»).</p> <p>Лист від імені Олівера до батька</p>
---	---	--

<p>ЛЖ. І. Жиленко «Номо іferiens». С. Кириченко «Люди не зі страху». І. Дзюба «Спогади на фінішній прямій». В. Шевчук «На березі часу». М. Наєнко «Шістдесятники і «Любов моя люба...»». М. Сом «З матір'ю на самоті». А. Ткаченко «Василь Симоненко». В. Пахаренко «Як він ішов».</p> <p>ПЧ. В. Симоненко «Брама», «47 рік», «Я... (Він дивився на мене тупо...)», «Є тисячі доріг...», «Курдському братові», «Ображайся на мене, як хочеш...», «Ти не можеш мене покарати...», «Прицокало, прибилось, притекло...».</p>	<p>після смерті Дженніфер» (за кіноповістю «Історія одного кохання»).</p> <p>Порівняння літературного твору та його екранізації.</p> <p>Виразне читання поезій Л. Костенко з музичним і візуальним супроводом.</p> <p>«Сенкан»/«асоціативний куц»: вираження власних думок у стислій формі (за творами Л. Костенко).</p> <p>Малюнки/постери/колажі, що відображають головну думку творів Л. Костенко.</p> <p>Есе:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Мое життя без коректур». ➤ «Слово, яке я не сказав...» (за «Слова страшні, коли вони мовчать»).
<p>Василь Стус (1938–1985) – український поет, перекладач, правозахисник. «Життя як творчість»: доля митця-героя. Екзистенційний світогляд, риси сюрреалізму у творчості. Проблематика основних збірок митця. Мотив незламності патріотичних переконань у вірші «На колимськiм морозі калина...».</p> <p>Поезія «Верни до мене, пам'яте моя...»</p>	<p>Дискусія «Образ Гриця Бобренка: зрада чи слабкість?» (за романом «Маруся Чурай»).</p> <p>Проекти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Маруся Чурай: кохання на тлі великих битв». ➤ «Мова роману Л. Костенко

	<p>– спалах нестримної ностальгії за рідним краєм.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – В. Зарецький «Стус-орач», «Портрет Василя Стуса»;</p> <p><i>музика</i> – пісня «У цьому полі, синьому, як льон...» (слова – В. Стус, музика і виконання – гурт «Тінь сонця»).</p> <p>ЛЖ.</p> <p>Д. Стус «Василь Стус: життя як творчість».</p> <p>В. Кіпіані «Справа Василя Стуса. Збірка документів з архіву колишнього КДБ УРСР».</p> <p>ПЧ.</p> <p><i>В. Стус</i> «Сто років, як сконала Січ...», «Який це час?..», «Ярій, душе, ярій, а не ридай...», «Цей корабель виготовили з людських тіл...», «Господи, гніву пречистого...», «Наснилося, з розлуки наверхлося...», «О Боже мій, така мені печаль...», «Мов лебедина, розкрилила...», «Як добре те, що смерти не боюсь я...», «Листи до сина».</p>	<p>«"Маруся Чурай"».</p> <p>Щоденникові записи «Поетичні рядки, що мене найбільше вразили».</p> <p>Альтернативні фінали художніх творів.</p> <p>Літературний щоденник: особисті враження від прочитаних художніх творів.</p>
--	--	---

Григір Тютюнник (1931–1980) – один із найвизначніших українських прозаїків ХХ століття. Доля митця. Особливості світобачення та життєва позиція. Неореалізм прози письменника.

«Три зозулі з поклоном» – вершина новелістики Гр. Тютюнника. Історія нещасливого кохання, складність людських стосунків у творі. Возвеличення любові як найвищої духовної цінності, що очищує душу й підносить людину над буденністю. Символіка образу зозуль.

МК: *образотворче мистецтво* – Т. Гордова «Такі ми, зрештою, самотні»; *музика* – пісня «Летіла зозуля через мою хату...» (слова і музика – народні, виконання – Національний заслужений академічний український народний хор України ім. Г. Верьовки).

ЛК.
О. Михед, П. Михед «Живі. Зрозуміти українську літературу».
С. Процюк «Місяцю, місяцю» (біографічний роман).

ПЧ.
Гр. Тютюнник «Оддавали Катрю»,

«Зав'язь», «Деревій», «Крайнебо», «Коріння», «Син приїхав».
А. Дімаров «І будуть люди», «Зблиски».
О. Бердник «Зоряний Корсар».
І. Драч «Соняшник», «Крила», «Балада золотої цибулі», «Сосна», «Василеві Симоненку».
Р. Іваничук «Яничари» («Мальви»)
Б. Олійник «Мамо, вечір догоря...», «Крик Чорнобиля», «Пісня віхоли».
В. Шевчук «Дім на горі».

Ерік Сігал (1937–2010) – американський письменник і сценарист.
«Історія одного кохання» – одна з найпопулярніших кіноповістей ХХ ст. Утвердження думки, що справжнє кохання не потребує вибачень, воно сильніше смерті та соціальних бар'єрів. Образи головних героїв твору. Фрагментарна композиція твору. Особливості неоромантичного стилю.
МК: кіно – х/ф «Історія одного кохання» (режисер – А. Гіллер);
музика – Ф. Лей «Історія кохання»;
 музичні композиції В. А. Моцарта, Й. С. Баха, гурту «Бітлз» (The Beatles).

ПЧ.

<p><i>Е. Сігал</i> «Історія Олівера».</p>	
<p>Ліна Костенко (нар. 1930) – найавторитетніша сучасна українська письменниця. Життєвий і творчий шлях. Риси індивідуального стилю. Мотиви і жанри лірики.</p> <p>«Життя іде і все без коректур...» – філософський роздум про сенс життя, його швидкоплинність і безповоротність, людську гідність, духовність, вибір людини. Утвердження цінності кожної миті, відповідальності людини за власні вчинки. Символіка твору.</p> <p style="text-align: center;">АБО</p> <p>Філософська глибина, афористичність, лаконізм поезії <i>«Страшні слова, коли вони мовчать...»</i>. Медитаційний характер твору. Роль слова в житті людини, відповідальність митця перед суспільством як провідний мотив вірша. Утвердження думки про поезію як унікальний акт творчості.</p> <p style="text-align: center;">АБО</p> <p>Мотив кохання як основи і найвищого сенсу людського життя в поезії</p>	

	<p><i>«Недуманно, негадано...».</i></p> <p style="text-align: center;">АБО</p> <p><i>«Світлий сонет»</i> як тонке поетичне осмислення суперечливих почуттів юної закоханої душі.</p> <p>МК: <i>музика</i> – пісні на слова Л. Костенко «Життя іде і все без коректур...» (виконання – iNEBO, Rainbow Music), «Небачене побачено» (виконання – В. Козловський), «Крила» (виконання – рок-гурт KOZAK SYSTEM), «Очима ти сказав мені: люблю» (виконання – Rainbow Music, ROXOLANA); <i>образотворче мистецтво</i> – О. Шупляк «У священному гаю».</p> <p>«Маруся Чурай» – історико-філософський соціально-психологічний роман у віршах Л. Костенко. Історично-фольклорна основа твору. Доля легендарної української дівчини-піснярки Марусі Чурай на тлі епохальних подій доби Хмельниччини. Художня майстерність пісень Марусі Чурай. Образ «дівчини з легенди» у літературі. Проблематика й композиція роману. Ключові образи. Утвердження невмирущості пісні й народу;</p>	
--	---	--

возвеличення кохання та патріотизму в романі. Неоромантична естетика твору.

МК: *образотворче мистецтво* – М. Дерегус «Маруся Чурай», О. Івахненко «Чар-зілля», М. Пимоненко «У похід», М. Івасюк «В'їзд Богдана Хмельницького до Києва 1649 року»; *музика* – музичний альбом «По-лицюдош» (слова – Л. Костенко, музика – О. Богомолець), пісня «Ой не ходи, Грицю...» (слова – народні, музика і виконання – НАУКА).

ЛК.

І. Дзюба «Є поети для епох».

Г. Ключек «Ліна Костенко: тексти та їх інтерпретація».

ПЧ.

Л. Костенко «Українське альфреско», «Покремсали життя моє на частини...», «Місто Ур», «Стара церковця в Лемешах...», «В маєтку гетьмана Івана Сулими», «Виходжу в сад, він чорний і худий...», «Доля», «Хуртовина», «Не говори печальними очима...», «Спини мене...», «Осінь», «Ліс», «Берестечко», «Записки українського самашедшого».

ЯСКРАВІ ЗРАЗКИ СУЧАСНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначає різні аспекти (змістові, формальні, функціональні) повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), враховуючи індивідуальні особливості учасників комунікації, культурно-історичний контекст і засвідчуючи повне розуміння почутого повідомлення, зокрема його деталей [12 МОВ 1.1.3-1 П] • визначає стратегії пошуку інформації з урахуванням особливостей повідомлення (стилю, жанру, структури тощо) [12 МОВ 1.3.1-1 П] • пов'язує отримані висновки з більш широким контекстом (зокрема історико-культурним) [12 МОВ 1.4.1-2 П] 	<p>Культура постмодернізму. Умберто Еко (1932–2016) – італійський письменник, семіотик, культуролог.</p> <p>«Маятник Фуко» – постмодерністський роман, криптоісторія, інтелектуальна фантастика. Історичні та літературні алюзії у творі. Іронія та гра в постмодерністському романі. Система символів. Маятник Фуко як символ істини.</p> <p>ТЛ: <i>постмодернізм</i> (повторення і поглиблення).</p> <p>МК: <i>кіно</i> – х/ф «Ім'я троянди» (режисер – Ж.-Ж. Анно).</p> <p>ЛК. Ю. Сабашадаш «Умберто Еко: гуманізм культуротворчих ідей». Р. Семків «Як писали класики», «Постмодернізм та іронія (типологізація нетипового)».</p> <p>ПЧ. <i>У. Еко</i> «Ім'я троянди», «Поетика відкритого твору».</p>	<p>Виразне читання художніх творів з використанням звукових ефектів.</p> <p>Аналітико-синтетична робота з художнім текстом: бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, мотиву, проблематики, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів (іронія, гротеск, інтертекстуальність), символи тощо.</p> <p>Характеристика образів персонажів художніх творів.</p> <p>Дискусії:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Чи може вигадка стати реальністю?» (за романом У. Еко); ➤ «Чому люди створюють міфи?» (за романом У. Еко). <p>Проект ««Постмодернізм як виклик традиційній літературі».</p> <p>Есе «Міф і реальність у житті людини» (за романом У. Еко).</p>
---	--	---

<ul style="list-style-type: none"> обґрунтовує, враховуючи різні погляди, ідеї та переконання, власну позицію щодо широкого кола особистісно та суспільно актуальних проблем, зокрема порушених у художньому тексті, медіатексті [12 МОВ 1.6.1-1 П] <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> виявляє та коментує підтекст, авторську позицію, виражені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті), зважаючи на національний і загальнолюдський контекст [12 МОВ 2.2.2-1 П] визначає зв'язок між елементами змісту, структури та мовним оформленням текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) різних стилів, родів, жанрів, напрямів, течій, епох, національних культур за самостійно визначеними критеріями, аргументує обрані 	<p>Юрій Андрухович (нар. 1960) – сучасний український письменник, перекладач, есеїст, один із засновників літературного угруповання Бу-Ба-Бу, неоавангардистський постмодерніст. Риси стилю митця. Огляд творчості.</p> <p>«Московіада» – постмодерністський сатиричний роман. Мозаїчна, карнавальна композиція твору. Поєднання реального й фантастичного, гротескова манера оповіді. Антиімперський пафос твору. Жанрова багатогранність: сповідь, чорний реалізм, трилер, готика, сатира. Поєднання високого стилю з жаргоном, іронічність, пародійність як особливості мови письменника.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – М. Бабак «Повернення блудних синів», М. Маценко «Пролонгація»; <i>музика</i> – пісня «Етюд з воронами» (слова – Ю. Андрухович, музика і виконання – рок-гурт «Мертвий півень»).</p> <p>ЛК. К. Москалець «Незадоволення твором (про роман «Московіада»)». М. Сулима «Роман-учта».</p>	<p>Візуалізація: мапа «місць» і «не-місць» у романі «Московіада».</p> <p>Дебати «Чи можна зберегти ідентичність у чужому культурному середовищі?».</p> <p>Дискусія «Чи може іронія бути формою спротиву?» (за твором Ю. Андруховича).</p> <p>Есе «Що означає бути українцем у чужому просторі?» (за твором Ю. Андруховича).</p> <p>Інсценізація: театралізоване відтворення ключових епізодів роману Ю. Андруховича.</p> <p>Дискусія «Чи можна вважати поезію Ю. Іздрика маніфестом любовної свободи?».</p> <p>Музичне оформлення: декламація поезії Ю. Іздрика під сучасний саундтрек або створення «поетичного перформансу».</p> <p>Медіапроект: створення відеоесе або подкасту про сучасну українську поезію.</p> <p>Коло думок «Що для мене означає яблуна?» (за твором</p>
--	--	---

<p>критерії [12 МОВ 2.2.3-1 П]</p> <ul style="list-style-type: none"> коментує естетичну та мистецьку цінність прочитаного тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) в культурно-історичному контексті, наводить аргументи для підтвердження наданих коментарів, зокрема посилаючись на авторитетні наукові джерела [12 МОВ 2.3.1-1 П] <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> створює тексти різної жанрово-стильової належності (зокрема художні тексти, медіатексти) відповідно до індивідуальних і суспільних потреб на засадах академічної доброчесності [12 МОВ 3.1.1-1 П] обґрунтовує вибір засобів у виразненні мовлення (зокрема 	<p>ПЧ. <i>Ю. Андрухович</i> «Пісні для мертвого півня», «Листи в Україну», «Зліва, де серце», «Рекреації», «Перверзія», «Шевченко is OK».</p> <p>Юрій Іздрик (нар. 1962) – поет, прозаїк, есеїст, культурний критик; один із ключових представників українського постмодернізму. Нарис життя і творчості: на шляху від епатажного постмодерну до метамодернізму. Інтертекстуальність, іронія, філософічність, поєднання високого й буденного в поезії Ю. Іздрика. Мотиви самотності, пошуку сенсу життя, загадки любові, віри, діалог із Богом і світом у ліриці поета.</p> <p>«We like bee» – психологічний поєдинок двох закоханих, змагання пристрасті і гордості. Вишукані асоціативні ряди у вірші.</p> <p>АБО <i>«Молитва», «Ниті між нами тонкі й невидимі...»</i> – розкриття мотиву зятятого пошуку взаєморозуміння, діалогу з іншими людьми, зі світом.</p> <p>ТЛ: <i>метамодернізм</i> (повторення і поглиблення).</p>	<p>В. Шимборської).</p> <p>Дебати «Чи можна природу вважати дзеркалом людського життя?» (за твором В. Шимборської).</p> <p>Написання власного «рядка з автобіографії» – короткого поетичного вислову про себе.</p> <p>Дискусія «Чому важливо знати своє коріння й ідентичність?» (за твором О. Забужко).</p> <p>Есе «Що означає усвідомити себе?».</p> <p>Ілюстрації/комікси за мотивами повісті О. Забужко.</p> <p>Рольова гра: інсценізація ключових епізодів повісті О. Забужко.</p> <p>Дискусія «Чи можна виправдати матір у її вчинках?».</p> <p>Групова робота: створення «дерева символів» твору (калина, сопілка, вода, природа).</p> <p>Проект «Фольклорні мотиви в сучасній українській літературі».</p> <p>Власна казка із використанням народних мотивів.</p> <p>Дослідження постатей реальних холодноярських отаманів (Чорний</p>
--	--	---

<p>засобів художньої виразності) з урахуванням комунікативної доцільності, стильових і соціокультурних норм [12 МОВ 3.1.2-1 П]</p> <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначає та аналізує мовні засоби індивідуального стилю автора [12 МОВ 4.1.1-2 П] • визначає та аналізує функції мовних засобів у текстах різної жанрово-стильової належності для використання у власному мовленні [12 МОВ 4.1.1-3 П] • аргументує застосування обраної комунікативної стратегії та її зміну відповідно до ситуації спілкування [12 МОВ 4.2.2-1 П] • аналізує тексти різної жанрово-стильової належності, зокрема з урахуванням історичного та прагматичного аспектів [12 МОВ 4.1.2-2 П] 	<p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – Т. Шендрик «Софтрайз», Б. Кизилчай «Земний корабель»;</p> <p><i>скульптура</i> – Leo Adam «Втомлений янгол», Р. Раббик «Молитва»;</p> <p><i>музика</i> – пісня «Страх» (слова – Ю. Іздрик, музика і виконання – рок-гурт «Мертвий Півень»).</p> <p>ЛК. А. Звіжинський «Феномен Іздрика».</p> <p>ПЧ. <i>Ю. Іздрик</i> «Ці двоє напевно якісь ненормальні...», «Коли за тобою скучаю чорно...», «Ніч така місячна...», «Гіпоксія», «Ти не мусиш мене розуміти...», «Якби ти знала, яка ти гарна...», збірка есеїв «Флешка – 2GB», «Б'юті чи не б'юті: есей про жіночу красу».</p> <p>Віслава Шимборська (1923–2012) – польська письменниця, літературна критикиня, перекладачка, лауреатка Нобелівської премії. Філософська поезія В. Шимборської. Еволюція від пост- до метамодернізму.</p> <p>Поєднання мотивів природи та людського існування в поезії «Яблуня».</p>	<p>Ворон, Залізник, Чучупака).</p> <p>Рольова гра: «Рада отаманів Холодного Яру».</p> <p>Проект «Холодний Яр як феномен українського спротиву» (за твором В. Шкляра).</p> <p>Презентація «Марія Матіос як літописець української душі».</p> <p>Дискусія «Чи можна виправдати мовчання Дарусі?» (за твором М. Матіос).</p> <p>Групова робота: створення «карти травм» героїні та їх причин.</p> <p>Ілюстрації/колаж: візуалізація образу Дарусі та її світу.</p> <p>Есе «Мовчання як форма спротиву у «Солодкій Дарусі» (за твором М. Матіос).</p> <p>Порівняння художніх творів українських письменників із європейськими постмодерними текстами.</p> <p>Проекти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➢ «Бу-Ба-Бу як феномен постмодернізму»; ➢ «Жіночий голос у сучасній
---	---	---

<p>Роздуми поетеси про минуцність і водночас про відновлення. Дерево як уособлення життя, циклічності природи, пам'яті.</p> <p>МК: <i>музика</i> – пісні на слова В. Шимборської (композитори – Г. Турнау, А. Залєвський).</p> <p>ЛК. Г. Кочур «Кордони людських сердець».</p> <p>ПЧ. <i>В. Шимборська</i> «Вокзал», «Жіночий портрет», «Кіт у порожній квартирі».</p>	<p>українській поезії».</p> <p>Дискусія «Чи може любов виправдати насильство?» (за романом К. Гувер).</p> <p>Лист від імені Лілі до майбутньої себе.</p> <p>Презентація «Сучасна жіноча проза: Коллін Гувер і її феномен».</p> <p>Есе «Сила вибору: чому Лілі вирішила піти».</p> <p>Дослідження постатей реальних холодноярських отаманів (Чорний Ворон, Залізник, Чучупака).</p> <p>Візуалізація: створення ілюстрацій до символів (ворон, п'ятьма тощо).</p> <p>Рольова гра: «Рада отаманів Холодного Яру».</p> <p>Проект «Холодний Яр як феномен українського спротиву» (за твором В. Шкляра).</p> <p>Презентація «Марія Матіос як літописець української душі».</p> <p>Ілюстрації/колаж: візуалізація образу Дарусі та її світу.</p> <p>Дискусія «Чи можна виправдати</p>
<p>Василь Шкляр (нар. 1951) – сучасний популярний український письменник, публіцист, громадський діяч. Нарис життя і творчості. Особливості авторського стилю. Історико-пригодницька проза, поєднання документального й художнього, елементи детективу та психологічного роману у творчості письменника.</p> <p>«Чорний Ворон. Залішенець» – зображення боротьби українських повстанців проти більшовицької влади у 1920-х рр. Поєднання документальних фактів із художнім вимислом. Динамічний сюжет, елементи</p>	

<p>пригодницького роману. Микола Левченко (Чорний Ворон) як символ незламності. Утвердження в романі стійкості українського духу, героїзму та жертвовності заради свободи. Риси метамодерністського стилю у творі.</p> <p>МК: кіно – х/ф «Чорний Ворон» (режисер – Т. Ткаченко).</p> <p>ЛК. К. Константинова «Чорний Ворон на білих сторінках. Василь Шкляр написав роман про визвольну боротьбу в Центральній Україні».</p> <p>ПЧ. В. Шкляр «Маруся», «Троща», «Характерник», «Заячий костел».</p> <p>АБО Марія Матіос (нар. 1959) – популярна сучасна українська письменниця, публіцистка. Нарис життя і творчості. Особливості ідіостилу. Увага до психології персонажів, глибокий зв'язок із народною культурою та історією у творчості письменниці. «Солодка Даруся» – психологічний роман-хроніка. Даруся як символ невимовного болю й трагізму, долання</p>	<p>мовчання Дарусі?» (за твором М. Матіос).</p> <p>Групова робота: створення «карти травм» героїні та їх причин.</p> <p>Контекстуальний аналіз: дослідження історичних подій, що вплинули на життя героїв (репресії, радянська доба).</p> <p>Есе «Мовчання як форма спротиву у «Солодкій Дарусі» (за твором М. Матіос).</p> <p>Коло ідей «Як долати власні страхи й травми» (за твором А. Гавальди).</p> <p>Медіапроект: створення постеру/презентації про головні ідеї роману «Просто разом».</p> <p>Візуалізація образів: малюнки / колажі, що передають атмосферу твору «Просто разом».</p> <p>Есе «Що означає бути разом?» (за твором А. Гавальди).</p> <p>Дискусія «Чи може уява бути способом лікування душі?» (за твором Ф. Бакмана).</p> <p>Дискусія «Чи може штучний</p>
--	--

<p>травматичного стану. Глибоке занурення авторки у внутрішній світ героїні. Особистий біль як символом історичної трагедії української нації. Психологічний вимір історії та ціна людського вибору у творі. Метамодерністська естетика роману.</p> <p>МК: <i>театр</i> – вистава «Солодка Даруся» (режисер – Р. Держипільський, Івано-Франківський національний академічний драматичний театр ім. І. Франка).</p> <p>ЛК. С. Жила «...Кожна любов – інша...».</p> <p>ПЧ. <i>М. Матіос</i> «Майже ніколи не навпаки», «Москалиця», «Черевички Божої Матері», «Букова земля».</p>	<p>інтелект бути моральним суб'єктом?» (за твором «Клара і Сонце»).</p> <p>Проект «Сонце як символ у літературі різних епох».</p> <p>Есе «Що означає бути другом у світі майбутнього?» (за твором «Клара і Сонце»).</p> <p>Презентація «І. Павлюк як представник нової хвилі української прози».</p> <p>Дискусія «Чи є байдужість страшнішою за зло?» (за твором І. Павлюка).</p> <p>Дебати «Чи можна перемогти внутрішню пітьму?».</p> <p>Проект «Людська байдужість у літературі та реальному житті» (за романом І. Павлюка).</p> <p>Есе:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Чи може страх бути рушійною силою?» (за романом І. Павлюка); ➤ «Пітьма як метафора байдужості у творі І. Павлюка». <p>Власний міні-трилер: коротка історію з елементами психологічної драми.</p>
<p>Анна Гавальда (нар. 1970) – сучасна французька письменниця.</p> <p>«Просто разом» – соціально-психологічний роман. Система образів роману. Пошук героями твору гармонії та сенсу життя через людську близькість, дружбу та любов. Проблема самотності, міжособистісних стосунків, духовних цінностей в романі.</p>	

<p>Протиставлення матеріальних і духовних цінностей. Мистецтво як спосіб самовираження та порятунку. Риси метамодернізму у творі. МК: кіно – х/ф «Просто разом» (режисер – К. Беррі).</p> <p style="text-align: center;">АБО</p> <p><i>Фредрік Бакман</i> (нар. 1981) – сучасний шведський письменник. «Моя бабуся просила її вибачити» – соціально-психологічний роман із елементами казковості. Темі взаємин у родині, дитинства та дорослішання, подолання сімейних конфліктів і примирення у творі. Шлях Елси до прийняття себе та світу. Уміння вибачати та приймати інших як головний мотив роману. Символіка казкового світу. Риси метамодернізму у творі. МК: кіно – х/ф «Чоловік на ім'я Уве» (режисер – Г. Голм), х/ф «Чоловік на ім'я Отто» (режисер – М. Форстер).</p> <p style="text-align: center;">АБО</p> <p><i>Коллін Гувер</i> (нар. 1979) – сучасна американська письменниця. «Покинь, якщо кохаєш...» – світовий бестселер, популярний серед молоді</p>	<p>Дискусії:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Які цінності прочитаних творів актуальні для сучасної молоді?»; ➤ «Чи може художній текст бути пропагандою?». <p>Альтернативні фінали художніх творів. Візуалізація: створення ілюстрацій до художніх творів. Лист до автора/авторки художнього твору. Літературний щоденник: особисті враження від прочитаних художніх творів.</p>
---	--

роман про кохання, вибір і подолання травми дитинства. Образ Лілі як сильної жінки. Риси метамодернізму у творі.
МК: кіно – х/ф «Покинь, якщо кохаєш...» (режисер – Дж. Балдоні).

ПЧ.

Ф. Бакман «Чоловік на ім'я Уве», «Брітт-Марі була тут», «Медвежий кут», «Ми проти вас», «Тривожні люди».
К. Гувер «Залишся, якщо кохаєш...».
Н. Гейман «Океан в кінці дороги».
С. Кінг «Темна вежа», «Вітер у замкову шпарину».

Кадзуо Ішігуро (нар. 1954) – британський письменник японського походження, лауреат Нобелівської премії.
Соціальна фантастика у філософському романі-антиутопії «**Клара і Сонце**». Поєднання теми любові, самотності, людяності, етики з темою технологій і штучного інтелекту. Гуманізм і готовність до самопожертви робота-компаньйона Клара. Сонце як символ життя, надії та духовної сили. Риси метамодернізму у творі.
МК: кіно – х/ф «Клара і Сонце»

	<p>(режисер – Т. Вайтіті).</p> <p>ПЧ. <i>К. Ішігуро</i> «Залишок дня», «Похований велетень».</p> <hr/> <p>Ілларіон Павлюк (нар. 1980) – популярний сучасний український письменник, журналіст, військовик, продюсер. Риси ідіостилю у творчості І. Павлюка. Риси ідіостилю: на перехресті пост- і метамодернізму. Психологічний трилер «Я бачу, вас цікавить п'ятьма». Зображення байдужості суспільства як найбільшої загрози. Дослідження психології страху, природи зла у творі. Пошуки автором ціни правди та вибору між безпекою та совістю.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – О. Мацегора «Ангел старого міста»: <i>театр</i> – вистава «Я бачу, вас цікавить п'ятьма» (режисер – М. Голенко, Національний академічний український драматичний театр ім. М. Заньковецької).</p> <p>ПЧ. (до розділу): <i>С. Ахерн</i> «P.S. Я кохаю тебе».</p>	
--	---	--

	<p><i>М. Воробйов «Без кори».</i> <i>О. Гаврош «Останнє танго в Хусті».</i> <i>М. Гримич «Клавка».</i> <i>Д. Грін «Винні зірки».</i> <i>М. Дочинець «Бранець Чорного лісу», «Синій зошит».</i> <i>А. Зелінський «Семенові зорі».</i> <i>К. Калитко «Орден мовчальниць».</i> <i>Є. Кузнєцова «Драбина».</i> <i>В. Лис «Століття Якова».</i> <i>Т. Малярчук «Біографія випадкового чуда».</i> <i>М. Марченко «Місто тіней».</i> <i>Я. Мельник «Далекий вимір».</i> <i>Х. Мураками «Норвезький ліс».</i> <i>Неда Неждана «Голос тихої безодні».</i> <i>П. Несс «Голос монстра».</i> <i>Д. Овенс «Там, де співають раки».</i> <i>І. Павлюк «Танець недоумка», «Книга Еміля».</i> <i>Л. Пономаренко «Гер переможений».</i> <i>М. Савка «Люди на каві».</i> <i>Н. Спаркс «Поспішай кохати».</i> <i>Г. Тарасюк «Янгол з України».</i> <i>Т. Прохасько «НепрОсті», «Так, але...».</i> <i>В. Трубай «Все просто», «Кінець світу».</i> <i>Л. Якимчук «Абрикоси Донбасу».</i></p>	
--	--	--

КРИМ У СУЧАСНІЙ ЛІТЕРАТУРІ

<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> пов'язує отримані висновки з більш широким контекстом (зокрема історико-культурним) [12 МОВ 1.4.1-2 П] обґрунтовує сильні та слабкі сторони позицій учасників усної комунікації з увагою до особливостей змісту і форми повідомлення, пропонує доцільні способи покращення комунікативної взаємодії [12 МОВ 1.5.2-1 П] обґрунтовує, враховуючи різні погляди, ідеї та переконання, власну позицію щодо широкого кола особистісно та суспільно актуальних проблем, зокрема порушених у художньому тексті, медіатексті [12 МОВ 1.6.1-1 П] <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах</p>	<p>Патріотичні мотиви у сучасній кримськотатарській поезії (<i>оглядово</i>).</p> <p>Аліє Кендже-Алі (нар. 1988) – сучасна українська письменниця кримськотатарського походження. Проблематики повернення кримли на рідну землю, повторного вкорінення, життя під окупацією у віршах «Ана, а ми до біташки йдемо?», «Каміння».</p> <p>Анастасія Левкова (нар. 1986) – сучасна українська письменниця, літературознавиця, культурна менеджерка. Поєднання документальної точності з художнім вимислом, увага до історії та ідентичності у творчості письменниці.</p> <p>«За Перекопом є земля» – історико-психологічний роман-хроніка. Образ Аліє як уособлення кримськотатарської ідентичності, травми та боротьби за пам'ять. Символіка Перекопу як межі між Кримом і материковою Україною, їх розділення та єдності. Утвердження в романі цінності пам'яті, культури та права народу на свою землю. Відтворення епохальних подій</p>	<p>Виразне читання художніх творів.</p> <p>Аналітико-синтетична робота з художнім текстом: бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, мотиву, проблематики, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів тощо.</p> <p>Характеристика образів персонажів твору.</p> <p>Хроніка подій: «лінія часу» з ключових історичних моментів, відображених у романі «За Перекопом є земля».</p> <p>Розкриття символіки Перекопу: дослідження образу як межі та водночас єдності, створення схеми «символічних кордонів» у літературі.</p> <p>Дискусія «Пам'ять як зброя»: обговорення ролі культури й літератури у збереженні ідентичності.</p> <p>Проекти:</p> <ul style="list-style-type: none"> «Історія кримськотатарського народу, депортацію, сучасні виклики»;
--	---	---

<p>різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • виявляє та коментує підтекст, авторську позицію, виражені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті), зважаючи на національний і загальнолюдський контекст [12 МОВ 2.2.2-1 П] • обґрунтовує роль і місце тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) в культурно-історичному процесі, зважаючи на самостійно проведений аналіз різних поглядів, інтерпретацій, оцінок тексту в різних джерелах [12 МОВ 2.4.3-1 П] <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • пояснює іншим особам ознаки 	<p>Революції гідності у Києві й Криму та спротиву кримчан окупації у третій частині роману «За Перекопом є земля» («Пройшов шлях завдовжки з голку»).</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – Б. Зіза «Сирота», І. Станкевич «Протистояння: добро проти зла»; <i>музика</i> – музичний альбом «QIRIM» (музика і виконання – Джамала).</p> <p>ЛК. Н. Гуменюк «Загублений острів. Книга репортажів з окупованого Криму».</p> <p>ПЧ. <i>А. Кендже-Алі</i> «Криве дзеркало», «Чорний сніг». <i>Л. Буджурова</i> «Коли повернемося до рідного краю...». <i>М. Сафат</i> «Кожний Іуда...». <i>С. Кокче</i> «Матусин голос». <i>Збірка</i> «Кримський інжир. Куреш».</p>	<p>➤ «Крим у літературі: пам'ять і ідентичність».</p> <p>Есе «Що означає повернення на рідну землю для кримськотатарського народу?».</p> <p>Відеоесе з цитатами та візуальними образами, що передають тему повернення й боротьби.</p>
--	---	---

<p>небезпечного (зокрема маніпулятивного) впливу в цифровому середовищі, способи протидії такому впливу та правила дотримання безпечної поведінки в цифровому середовищі [12 МОВ 3.2.3-1 П]</p> <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначає та аналізує мовні засоби індивідуального стилю автора [12 МОВ 4.1.1-2 П] • аналізує тексти різної жанрово-стильової належності, зокрема з урахуванням історичного та прагматичного аспектів [12 МОВ 4.1.2-2 П] 		
<p>З ВІРОЮ В НАШУ ПЕРЕМОГУ</p>		
<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p>	<p>Осмислення трагізму російсько-української війни, героїзму нашого народу, утвердження віри в перемогу над загарбниками в сучасній українській літературі (оглядово).</p>	<p>Виразне читання художніх творів. Аналітико-синтетична робота з художнім текстом: бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, мотиву, проблематики, жанру,</p>

<ul style="list-style-type: none"> пов'язує отримані висновки з більш широким контекстом (зокрема історико-культурним) [12 МОВ 1.4.1-2 П] обґрунтовує, враховуючи різні погляди, ідеї та переконання, власну позицію щодо широкого кола особистісно та суспільно актуальних проблем, зокрема порушених у художньому тексті, медіатексті [12 МОВ 1.6.1-1 П] <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> виявляє та коментує підтекст, авторську позицію, виражені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті), зважаючи на національний і загальнолюдський контекст [12 МОВ 2.2.2-1 П] обґрунтовує роль і місце тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) в культурно-історичному процесі, зважаючи на 	<p>Борис Гуменюк (нар. 1965) – сучасний український поет, прозаїк, громадський діяч, воїн. Людина на війні – провідний мотив лірики і прози митця. Розкриття духовних підоснов незламності наших захисників у вірші «Жодного сну за усю війну...».</p> <p>МК: <i>театр</i> – «Ненароджені для війни» (режисер – А. Нейолов, театр «Чорний квадрат», м. Київ).</p> <p>ЛК. Т. Гугушвілі «Фронтowa поезія Бориса Гуменюка».</p> <p>«Художня версія живої історії: письменники на війні» (за ред. Г. Токмань).</p> <p>ПЧ. <i>Б. Гуменюк</i> «Лук'янівка», «Вірші з війни», «Сто новел про війну».</p> <p>Максим Кривцов («Далі») (1990–2024) – український поет, громадський діяч, воїн. Поезія М. Кривцова – ліричний щоденник українського воїна. «Жовтий скотч» – символічне ствердження згуртованості й незламності українських захисників. Радість домашнього затишку та спокою у вирі фронтвих буднів у</p>	<p>художніх засобів тощо.</p> <p>Хроніка війни: «лінія часу» подій, відображених у творах.</p> <p>Виявлення асоціативних підтекстів: робота з прихованими смислами у творах.</p> <p>Асоціативний колаж: створення візуальних образів до символів.</p> <p>Порівняння образів: зіставлення символів як відображення війни та людяності.</p> <p>Дебати «Чи може література стати зброєю у війні?».</p> <p>Дискусія «Пам'ять і перемога»: вплив літератури на формування віри в майбутнє.</p> <p>Есе:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Що означає незламність для українського воїна?»; ➤ «Мое покоління і війна: як ми дорослішаємо». <p>Проект про роль художньої літератури в збереженні пам'яті про війну.</p> <p>Мультимедійний проєкт: презентація, що поєднує вивчену поезію з творами музики та живопису.</p>
---	--	---

<p>самостійно проведений аналіз різних поглядів, інтерпретацій, оцінок тексту в різних джерелах [12 МОВ 2.4.3-1 П]</p> <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> організовує онлайн- взаємодію та керує процесом онлайн-взаємодії (зокрема онлайн-дискусії), зважаючи на міжкультурне різноманіття і використовуючи різні стратегії для налагодження ефективної комунікації її учасників відповідно до ситуації [12 МОВ 3.2.2-1 П] <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p>	<p>«Вірші про рудого kota». Увіковічнення пам'яті поета-воїна. МК: <i>музика</i> – пісня «Не ходи тут...» (слова – М. Кривцов, музика і виконання – Д. Заюшкіна), пісня «Жовтий скотч» (слова – М. Кривцов, музика і виконання гурт @TheYurcashTV/ Юрко Юрченко). ЛК. О. Максименко «Не Сальвадор, але митець: історія одного кулеметника. Пам'яті Максима Кривцова «Далі». «Художня версія живої історії: письменники на війні» (за ред. Г. Токмань). ПЧ. <i>М. Кривцов</i> «Моя голова котиться від посадки до посадки...», «Я поверну собі своє життя...», «Хто б міг подумати...», «Сідаєш в броню наче у човен...».</p> <p>Ігор Астапенко (нар. 1992) – сучасний український поет, перекладач, воїн. Епіка воєнних буднів, душевні світи воїнів у віршах «Провина», «Штаб». Асоціативні підтексти у творах. МК: <i>образотворче мистецтво</i> – Н. Стрижкова «Україна», П. Козловський «Багіра», П. Кузнцова «Поранене поле», Н. Скринник «Перший</p>	<p>Візуалізація: мапа подорожі Паші до інтернату (за романом С. Жадана).</p> <p>Дебати:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Чи може байдужість бути формою зради?» (за романом С. Жадана); ➤ «Чому головний герой намагається уникати відповідальності?» (за романом С. Жадана). <p>Проекти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Стильова еволюція: перехід С. Жадана від постмодернізму до мета модернізму»; ➤ «Образи-символи дороги та інтернату як метафори суспільства». <p>Аналіз рецензій та критичних статей, інтерв'ю С. Жадана про роман «Інтернат».</p> <p>Карта емоцій та почуттів образу птаха «Від тривоги до надії».</p> <p>Карта символів вірша: птах, корабель, земля, вода, небо.</p> <p>Малюнок/колаж «Птах над</p>
--	--	---

<ul style="list-style-type: none"> • визначає та аналізує мовні засоби індивідуального стилю автора [12 МОВ 4.1.1-2 П] • аналізує тексти різної жанрово-стильової належності, зокрема з урахуванням історичного та прагматичного аспектів [12 МОВ 4.1.2-2 П] • імпровізує з різними мовними засобами, зокрема з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, використовує первинні тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) для створення вторинних текстів, що мають оцінювальний характер, з метою надання інформації [12 МОВ 4.2.1-1 П] 	<p>сніг».</p> <p>ЛК. «Художня версія живої історії: письменники на війні» (за ред. Г. Токмань).</p> <p>ПЧ. <i>І. Астапенко</i> «Чаполоч», збірка «Дерева кращі за нас».</p> <p>Сергій Жадан (нар. 1974) – сучасний український поет, прозаїк, перекладач, громадський діяч, музикант. Особливості стилю митця: еволюція від постмодерного авангардизму до метамодернізму. Поєднання урбаністичної тематики з філософічністю та соціальною критикою у творчості письменника.</p> <p>«Інтернат» – соціально-психологічний роман. Зображення трагедії війни через долю «маленької людини». Утвердження у творі цінності людяності та відповідальності. Інтернат як метафора суспільства, що потребує захисту й виховання. Ідея неминучої перемоги й відродження України.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – О. Мурашкіна «Життя крізь війну»</p>	<p>Україною».</p> <p>Дебати «Птах у поезії С. Жадана – символ свободи чи символ відповідальності?».</p> <p>Саундтрек: добір музики для передачі настрою твору.</p> <p>Есе «Що означає бути відповідальним у час війни?».</p> <p>Круглий стіл «Роль літератури у формуванні пам'яті про війну».</p> <p>Рефлексивний щоденник: що найбільше вразило у прочитаних художніх творах.</p>
--	--	--

	<p>(цикл), О. Шупляк «Батьківщина».</p> <p>Огляд поетичної творчості С. Жадана: мотиви, образи, риси стилю. Вірш «Декому краще вдаються приголосні...». Образ сучасної української жінки – таємничої, вольової, незалежної.</p> <p style="text-align: center;">АБО</p> <p>Вірш «Пливи, рибо, пливи...». Асоціативне осмислення сенсу людського життя, пошуку себе, любов як визначальна цінність буття.</p> <p>МК: <i>музика</i> – пісня «Ріка» (слова – С. Жадан, музика і виконання – гурт «Жадан і Собаки»).</p> <p>Мотив перемоги і відродження України у вірші «Птах». Біблійні алюзії у творі. Птах як утілення свободи. Символічне передбачення мирного і повносилого майбуття Батьківщини.</p> <p>МК: <i>музика</i> – пісня «Птах» (слова – С. Жадан, музика і виконання – етногурт «ДахаБраха»).</p> <p>ЛК.</p> <p>І. Дзюба «Чорний романтик Серій Жадан».</p>	
--	---	--

	<p>ПЧ. (до розділу): <i>Б. Артемов</i> «Марік», «Серцебиття». <i>Н. Ворожбит</i> «Погані дороги». <i>Любка Дереш</i> «Погляд Медузи». <i>А. Дронь</i> «Гемінгвей нічого не знає». <i>С. Жадан</i> «Можливо, я просто не вмію передати все це словами...», «Вони можуть навіть жити в різних містах...», «З випаленими очима...», «Вночі я не встиг про це сказати...», «І питаєш себе...», «Біг Мак», «Гімн демократичної молоді», «Депеш Мод». <i>В. Коваленко</i> «За війною – війна...», «Читаю Шевченка...», «Нам ця звіків нажурена жура...», «А зов твій, Азове...». <i>В. Маркус</i> «Сліди на дорозі». <i>А. Чех</i> «Точка нуль».</p>	
--	---	--